

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLISSING (BRUGEL-BESLISSING-20250311-315)

met betrekking tot de tariefsaldi die door VIVAQUA
werden gerapporteerd voor het boekjaar 2023

Opgesteld in toepassing van artikel 39/2, 18° van de
ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een
kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest

11/03/2025

Inhoudsopgave

Executive summary	5
1 Inleiding.....	8
1.1 Juridische grondslag.....	8
1.2 Verloop van de procedure	8
1.3 Volledigheid van de ontvangen documenten.....	9
1.4 Opvallende feiten in 2023.....	9
2 Analyse van het boekjaar 2023.....	11
2.1 Uitsplitsing van de lasten per perimeter en activiteitscategorie.....	11
2.1.1 Uitsplitsing per activiteitenperimeter.....	11
2.1.2 Uitsplitsing per activiteitscategorie	12
2.2 Evolutie van de gereguleerde kosten per regulatorische klasse.....	12
2.2.1 Belangrijkste bewegingen van de BKMEF	13
2.2.2 Belangrijkste bewegingen van de BKZEF.....	14
2.2.3 Belangrijkste bewegingen van de NBK.....	14
2.2.4 Samenvatting van de wijzigingen van de gereguleerde kosten in 2023.....	15
2.3 Evolutie van de investeringen.....	16
2.3.1 Investerings in materiële vaste activa WBP.....	17
2.3.2 Investerings in materiële vaste activa buiten WBP.....	18
2.3.3 Investerings in immateriële vaste activa	18
2.3.4 Samenvatting van de investeringen.....	19
2.3.5 Onderinvesteringsindicator (OII).....	19
2.3.6 Evolutie van de RAB.....	20
2.3.7 Billijke marge	21
2.3.8 Toegelaten financieringsmarge (TFM).....	22
2.4 Evolutie van de opbrengsten.....	22
2.4.1 Periodiek tarief.....	23
2.4.2 Subsidies	25
2.4.3 Aanverwante activiteiten.....	26
2.4.4 Andere opbrengsten.....	26
2.5 Evolutie van de schuld	27
2.6 KPI.....	28
3 Controle van de gerapporteerde saldi voor 2023.....	29
3.1 Verwerping van onredelijke kosten.....	29
3.2 Verwerping van kosten voorzien door de methodologie.....	32
3.2.1 Afschrijving van de TFM.....	32
3.2.2 Kosten van het toegelaten maar niet-gefactureerde verbruik	32
3.3 Incentive regulation - saldo op de beheersbare kosten.....	33
3.3.1 Controle van de berekening van de plafondwaarde van de BKMEF.....	34
3.3.2 Controle van de berekening van de variabele BKZEF.....	35
3.3.3 Controle van de berekening van de plafondwaarde van de specifieke BKZEF.....	37
3.3.4 Saldo op beheersbare kosten vóór correcties.....	37

3.3.5	Saldo op beheersbare kosten na correcties	38
3.4	Niet-beheersbare saldi	39
3.4.1	Saldo van de niet-beheersbare kosten	39
3.4.2	Saldo van de indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK 40	
3.4.3	Saldo van de variaties van de opbrengsten.....	40
3.4.4	Saldo variatie CAPEX.....	40
3.4.5	Correcties van de niet-beheersbare saldi 2022.....	41
3.4.6	Totaal goedgekeurd niet-beheersbaar saldo.....	43
3.5	Tariefreguleringsfonds	44
4	Overige controles.....	45
4.1	Controle van de toepassing van de beslissing ex post 2022	45
4.2	Controle van de rentabiliteit van de aanverwante activiteiten.....	45
4.3	Controle van de activiteit 'schalenfabriek'	46
4.4	Controle van de bijdragen van VIVAQUA aan HYDRALIS.....	46
4.5	Controle van de innovatieve projecten.....	47
4.6	Sociaal Waterfonds	47
4.7	Controle van de tariefcascade.....	48
4.8	Verbonden ondernemingen of ondernemingen met een deelnemingsverhouding	48
5	Beslissingen.....	49
6	Algemeen voorbehoud	50
7	Beroep	50
8	Bijlagen.....	50

Lijst van de illustraties

Tabel 1:	vergelijking tussen geanticipeerde en reële afwijkingen voor de 3 nieuwe NBK	15
Tabel 2:	Investerings in materiële vaste activa buiten VVBP in 2023.....	18
Tabel 3:	Investerings in immateriële vaste activa in 2023	19
Tabel 4:	gerealiseerde investeringen in 2023	19
Tabel 5:	berekening van de indicator OII voor 2023	20
Tabel 6:	berekening billijke marge 2023	22
Tabel 7:	Theoretische periodieke inkomsten voor in 2023 gedistribueerde volumes.....	24
Tabel 8:	synthese van de verworpen onredelijke kosten in verband met SAP en de factureringsproblemen.....	31
Tabel 9:	berekening van de afschrijving van de in 2023 te verwerpen TFM	32
Tabel 10:	Gekozen indexatie-index voor de berekening van de plafondwaarde van de BKMEF.....	34
Tabel 11:	berekening plafondwaarde BKMEF 2023	35
Tabel 12:	berekening plafondwaarde 2023 variabele BKZEF energie	36
Tabel 13:	Berekening ex post van de plafondwaarde van de BKZEF Aannemers	36
Tabel 14:	totale plafondwaarde variabele BKZEF 2023	37
Tabel 15:	Berekening van de plafondwaarde specifieke BKZEF 2022	37
Tabel 16:	Berekening van het saldo op beheersbare kosten (vóór verwerpingen)	38
Tabel 17:	Saldo van de niet-beheersbare kosten.....	39
Tabel 18:	Saldo indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK.....	40
Tabel 19:	Niet-beheersbaar saldo van de variatie van de opbrengsten	40
Tabel 20:	Saldo variatie CAPEX.....	40

Tabel 21: Correctie TFM ex post 2022.....	41
Tabel 22: correctie te verwerpen afschrijving TFM 2022	41
Tabel 23: correctie indexatie van het plafond van de niet-invorderbare facturen 2022	42
Tabel 24: correctie van de quotiteit van het beheersbare saldo 2022 te bestemmen voor het Reguleringsfonds.....	42
Tabel 25: samenvatting correcties op niet-beheersbare saldi 2022.....	43
Tabel 26: Totaal van de niet-beheersbare saldi	43
Tabel 27: Reguleringsfonds op 31/12/2023	44
Figuur 1: uitsplitsing van de kosten 2023 per activiteitenperimeter	11
Figuur 2: uitsplitsing van de niet-geactiveerde kosten 2023 per activiteitscategorïe	12
Figuur 3: evolutie van de kosten per regulatoire klasse	13
Figuur 4: samenvatting van de gevolgen voor de gereguleerde kosten 2023.....	16
Figuur 5: evolutie van de voor 2023 geplande investeringen volgens de (M)IP's.....	17
Figuur 6: uitsplitsing van de nRAB op 31/12/2023 per activiteit.....	21
Figuur 7: uitsplitsing van de gebudgetteerde en de gerealiseerde opbrengsten in 2023.....	23
Figuur 8: uitsplitsing van de in 2023 vereffende subsidies	25
Figuur 9: Uitsplitsing van de opbrengsten van aanverwante activiteiten.....	26
Figuur 10: Uitsplitsing van de overige opbrengsten ontvangen in 2023	26
Figuur 11: Evolutie van de schuld van VIVAQUA.....	27
Figuur 12: mechanisme van de incentive regulation op beheersbare kosten	38

Lijst van de afkortingen

AAB	Activiteiten van algemeen belang
LB	Leefmilieu Brussel
EIB	Europese Investeringsbank
RvB	Raad van bestuur
BK	Beheersbare kosten
BKMEF	Beheersbare kosten met efficiëntiefactor
BKZEF	Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor
NBK	Niet-beheersbare kosten
CP	<i>Commercial Paper</i>
EBITDA	term die in het Nederlands 'winst vóór interest, belastingen, afschrijvingen en amortisatie' betekent
VTE	Voltijds equivalent
GPF	Gesolidariseerde pensioenfondsen
FSMA	Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten
ICP	Index van de consumptieprijzen
SI	Sociale interventie
TFM	Toegelaten financieringsmarge
KOW	Kaderordonnantie Water
OPF	Organisme voor de Financiering van Pensioenen
WBP	Waterbeheerplan
MIP	Meerjarig investeringsplan
ITV	Initieel tariefvoorstel 2022-2026
RAB	<i>Regulated Asset Base</i>
BHG	Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Executive summary

Deze beslissing betreft de tweede controle van de tariefsaldi van VIVAQUA, uitgevoerd door BRUGEL en met betrekking tot het boekjaar 2023. Het doel ervan is de door de operator gedragen kosten en zijn inkomsten te vergelijken met deze die waren gebudgetteerd; het resulterende verschil wordt vervolgens gevalideerd door BRUGEL en verdeeld tussen VIVAQUA en de gebruiker overeenkomstig de bepalingen van de tariefmethodologie. BRUGEL heeft er met name op toegezien dat de als onredelijk beschouwde kosten niet worden doorgerekend aan de gebruiker.

Daartoe heeft BRUGEL, zoals aangekondigd in haar beslissing betreffende de controle van het boekjaar 2022, een analyse gemaakt van de gevolgen van het ontoereikende beheer door VIVAQUA van de implementatie van de nieuwe software SAP ISU, met onder andere:

- De gebrekkige werking van de facturering met inzonderheid meerdere bevrozingen wat betreft het versturen van facturen, het versturen van verkeerde facturen, het versturen van facturen buiten de termijnen zoals bepaald door de algemene voorwaarden van VIVAQUA;
- Het gebrek aan hervatting, in 2022 en ook niet in 2023, van een normale en volledige procedure van invordering van onbetaalde facturen;
- De toename van het aantal onbetaalde en niet-invorderbare facturen;
- Bijgevolg,
  - Het ontstaan van een bijkomende nood aan kasmiddelen die deels wordt gefinancierd door nieuwe schulden aan te gaan;
  - De betaling van vergoedingen aan HYDRIA in het kader van een overeenkomst om de betalingen opnieuw te spreiden;
  - De substantiële toename van de opgelopen kosten voor implementatie van de software;
  - De substantiële stijging van de onderaannemingskosten om te helpen bij het beheer van de relaties met de klanten.

BRUGEL heeft de kosten van deze verschillende gevolgen berekend, verwerpt in de huidige beslissing een bedrag van € 12.342.976 wegens onredelijke kosten en kondigt een verwerping aan van een bedrag van € 21.207.451 voor de toekomstige boekjaren. Deze verwerpingen zullen naar het Reguleringsfonds gaan als schuld van VIVAQUA ten opzichte van de gebruiker, zoals geïllustreerd in onderstaande tabel:

Type verworpen kosten	Boekjaar 2022 (zie beslissing ex post 2022)	Boekjaar 2023	Boekjaren post 2023	TOTAAL 2022/2023 en latere boekjaren
Consultancy- en onderaannemingskosten (exploitatiekosten)	€ 375.932	€ 4.287.104		€ 4.663.036
Consultancy- en onderaannemingskosten (investeringskosten)		€ 5.578.927		€ 5.246.691
Financiële kosten om de behoefte aan kasmiddelen te dekken	€ 651.142	€ 2.420.079		€ 3.071.221
Aan HYDRIA betaalde vergoedingen	€ 22.711	€ 56.866		€ 79.577
Niet-invorderbare facturen			€ 21.207.451	€ 21.207.451

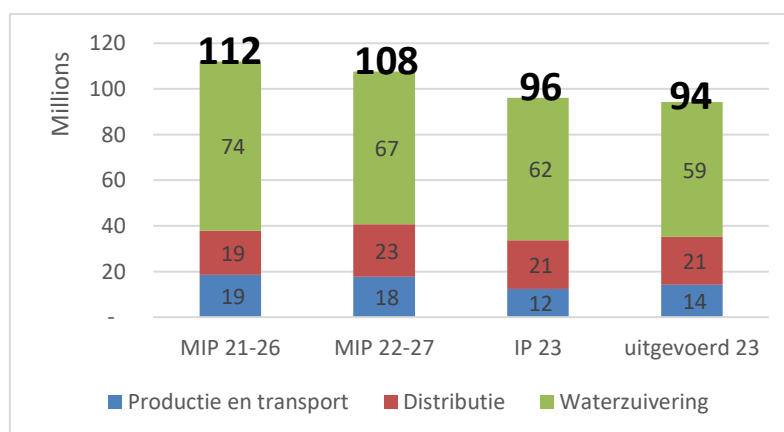
TOTAAL	€ 1.049.785	€ 12.342.976	€ 21.207.451	€ 34.600.212
---------------	-------------	--------------	--------------	---------------------

In de toekomstige controles zal BRUGEL geen kosten meer verwerpen die verband houden met dezelfde onderliggende oorzaak van ontoereikend beheer van de implementatie van de nieuwe software SAP ISU, voor zover de tool voor facturering functioneert volgens de regels van de kunst en op voorwaarde dat:

- 1) VIVAQUA een ononderbroken procedure toepast van invordering van de onbetaalde facturen met inachtneming van de beste praktijken;
- 2) VIVAQUA nauwkeurige regels vaststelt om onbetaalde facturen op boekhoudkundig vlak om te zetten in niet-invorderbare schuldvorderingen.

VIVAQUA moet de genoemde invorderingsprocedures en boekhoudkundige regels ten laatste op 24 juni 2025 voorstellen aan BRUGEL. Het te verwerpen bedrag aan niet-invorderbare facturen werd vastgesteld in overleg met VIVAQUA en in samenwerking met SIA Partners, waarvan het studieverlag bij de huidige beslissing wordt gevoegd. Uit deze studie is meer bepaald gebleken dat er een aanvaardbaar percentage niet-invorderbare facturen is ten belope van 4% van de gefactureerde bedragen; BRUGEL gaat ermee akkoord dit percentage toe te passen voor de hele regulatoire periode 2022-2026. Dit percentage is hoger dan het percentage dat wordt gebruikt in de andere gewesten van het land, maar kan worden aanvaard wegens de grotere kwetsbaarheid van het sociaaleconomische weefsel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Bovendien was het boekjaar 2023 het eerste jaar dat het voorwerp uitmaakte van de uitzonderlijke tariefverhoging die VIVAQUA heeft gevraagd voor de periode 2023-2026. Tot rechtvaardiging van dit verzoek voerde VIVAQUA aan dat de geplande investeringen onmogelijk konden worden uitgevoerd als gevolg van de uitzonderlijke inflatoire context. **BRUGEL stelde echter vast dat, ondanks de toegekende tariefverhoging, de investeringen die VIVAQUA in 2023 heeft gerealiseerd (€ 94 miljoen), lager waren dan het Meerjarig Investeringsplan 2021-2026 (MIP 21-26) dat als basis diende voor de initiële kalibratie van de tarieven (€ 112 miljoen gepland in 2021 voor de investeringen 2023).** **BRUGEL stelt ook vast dat de door VIVAQUA geplande investeringsbedragen afnemen doorheen de meerjarige investeringsplannen** (jaarlijks geactualiseerd en goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op basis van een advies van Leefmilieu Brussel).

Geplande en gerealiseerde investeringen voor 2023

Deze daling van de geïnvesteerde bedragen sluit aan bij een belangrijke inflatoire context die leidt tot een nog grotere afname van de vernieuwing van het distributie- en waterzuiveringsnet van VIVAQUA. Daar dit net bijzonder oud is, neemt het risico op instortingen van de weg aanzienlijk toe als gevolg

van de afname van het niveau van vernieuwing van de riolering. Dergelijke instortingen genereren renovatiekosten van circa € 7 miljoen per jaar.

Gealarmeerd door deze vaststelling van gebrek aan investeringen, dat de tendens vertoont om structureel te worden, heeft BRUGEL voor het eerst een advies op eigen initiatief uitgebracht, ter attentie van Leefmilieu Brussel en de regering, met betrekking tot het MIP 2025-2029. **Naast de gevaren voor de veiligheid van de Brusselaars in verband met de vaak voorkomende wegverzakkingen, gelet op het structurele gebrek aan investeringen, stelt BRUGEL zich in haar hoedanigheid van controleur van de waterprijs immers vragen bij de onredelijke overbrenging van de investeringskosten naar de toekomstige generaties.** BRUGEL zal gedurende de volledige regulatoire periode het bedrag aan gerealiseerde investeringen opvolgen en zal het vergelijken met de tariefverhoging die voor de periode 2023-2026 aan VIVAQUA werd toegestaan. Voor deze opvolging zal BRUGEL gebruik maken van een onderinvesteringsindicator.

Dit gezegd zijnde, looft BRUGEL de door VIVAQUA bij de aanvraag van tariefverhoging gedane belofte, die ze is nagekomen, om medewerkers die met pensioen gaan niet te vervangen en alle bevorderingen te bevriezen in een jaar 2023 dat financieel gezien moeilijk is, in een optiek om de inspanningen te verdelen tussen de gebruiker, via de tarieven, en VIVAQUA via het beheer van haar kosten.

BRUGEL onderstreept ook de goede beheersing door VIVAQUA wat betreft het beheer van haar energieaankopen in 2023, in een inflatoire context.

Bovendien is VIVAQUA erin geslaagd (ondanks de inflatoire context en haar financiële moeilijkheden) om bij de EIB een derde financieringsplan af te sluiten tot dekking van de investeringen in de periode 2023-2027. BRUGEL verheugt zich erover dat dit akkoord kon worden bereikt, waarvoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bovendien geen gewestelijke garantie diende toe te staan.

Tot slot kon BRUGEL vaststellen dat VIVAQUA er voor het tweede opeenvolgende jaar in is geslaagd om haar lekpercentage te handhaven onder het doel van 10% van de verdeelde volumes, waarmee ze tot de beste Europese operatoren ter zake behoort.

De conclusie luidt dat het boekjaar 2023 van VIVAQUA werd gekenmerkt door een groot aantal zowel endogene als exogene gebeurtenissen. Het boekjaar wordt afgesloten met gereguleerde lasten van € 441 miljoen in 2023 tegenover begrote lasten van € 461,4 miljoen. Het verschil (saldo van € 20,4 miljoen) wordt verhoogd met de hierboven genoemde onredelijke kosten van € 12,3 miljoen voor 2023; het totale verschil bedraagt dus € 32,7 miljoen. Dit verschil komt boven op het verschil tussen de verwachte en de gerealiseerde opbrengsten evenals andere door de tariefmethodologie opgelegde saldi en wordt in fine als volgt verdeeld:

- **€ 6.379.315 gaat naar het boekhoudkundig resultaat van VIVAQUA als winst;**
- **€ 27.249.621 gaat naar het Reguleringsfonds als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker.**

Daar het Reguleringsfonds op 01/01/2023 een bedrag van € +6.603.967 laat zien als schuld van de gebruiker aan VIVAQUA (zie beslissing van de controle 2022), **stelt de huidige beslissing het saldo van het Reguleringsfonds vast op € -20.645.654¹ als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker op 31/12/2023.**

BRUGEL herinnert VIVAQUA eraan dat het Reguleringsfonds moet worden opgenomen in de regularisatierekening van de balans. BRUGEL stelt vast dat VIVAQUA deze bepaling van de methodologie niet in acht heeft genomen voor de beslissing van de controle ex post 2022 en vraagt aan VIVAQUA om zich zo snel mogelijk en ten laatste tegen de volgende controle ex post 2024 in regel te stellen.

---

¹ € -20,6 miljoen = € +6,6 miljoen - € 27,2 miljoen

I Inleiding

De regulatoire saldi worden bepaald als zijnde het vastgestelde verschil, voor elk van de jaren van de regulatoire periode, tussen enerzijds de geraamde kosten die zijn opgenomen in de goedgekeurde begroting en de reële gerapporteerde kosten en anderzijds de geraamde inkomsten die zijn opgenomen in de goedgekeurde begroting en de gerealiseerde inkomsten. Deze beslissing heeft betrekking op de controle van deze saldi in verband met boekjaar 2023.

I.1 Juridische grondslag

Artikel 39/2, 18° van de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna "kaderordonnantie water") bepaalt wat volgt:

"[...] het positieve of negatieve saldo tussen de kosten (inclusief de vergoeding bepaald in 12°) en de ontvangsten die jaarlijks opgelopen en geboekt zijn door de distributienetbeheerder tijdens een tariefperiode, wordt elk jaar door de wateroperatoren op transparante en niet-discriminerende wijze berekend. Dit jaarsaldo wordt gecontroleerd en bekrachtigd door Brugel die bepaalt volgens welke modaliteiten het wordt afgetrokken of bijgeteld bij de kosten die worden doorgerekend aan de gebruikers, of wordt toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van de wateroperator."

Op basis van dit artikel heeft BRUGEL dus de opdracht om de regulatoire saldi elk jaar te controleren en te valideren en om te bepalen of dit saldo wordt afgetrokken van of opgeteld bij de kosten die aan de gebruikers worden aangerekend, en/of toegewezen aan het boekhoudkundig resultaat van de operator.

De tariefmethodologie van VIVAQUA definieert in punt 5 nauwkeuriger de regulatoire saldi en hun behandeling.

Dit document beantwoordt aan de verplichtingen opgelegd door de bovenvermelde bepalingen voor de regulatoire saldi 2023.

I.2 Verloop van de procedure

- Overeenkomstig punt 7.2 van de tariefmethodologie bezorgde VIVAQUA op 28 juni 2024 aan BRUGEL de documenten die samen haar jaarverslag over 2023 vormen.
- BRUGEL verstuurde op 17 juli 2024 per e-mail een reeks vragen om bijkomende inlichtingen. In dat bericht werd ook een voorstel van planning geformuleerd voor de ontvangst van de antwoorden, waarbij werd onderstreept dat BRUGEL een flexibiliteit aanbood ten opzichte van de planning waarin de methodologie voorziet.
- Op 16 september en 15 oktober 2024 ontving BRUGEL van VIVAQUA de antwoorden op de vragen die op 17 juli 2024 waren verzonden.
- Op 18 november 2024 verstuurde BRUGEL een tweede vraag om bijkomende inlichtingen. VIVAQUA heeft daar antwoord op gegeven op 6 december 2024.
- Op 13 december 2024 verstuurde BRUGEL een derde vraag om bijkomende inlichtingen.

- Op 19 december 2024 heeft BRUGEL aan VIVAQUA een akkoord bezorgd betreffende de procedure voor de controle ex post 2023 overeenkomstig artikel 6.2 van de tariefmethodologie 2022-2026. VIVAQUA heeft dat akkoord, medeondertekend, teruggestuurd op 27 januari 2025.
- Op 23 december 2024 en 3, 7 en 9 januari 2025 ontving BRUGEL van VIVAQUA de antwoorden op de vragen die op 13 december 2024 waren verzonden
- Op 18 februari 2025 ontving BRUGEL van de directrice-generaal van VIVAQUA (op haar verzoek) een uitnodiging om van gedachten te wisselen over de controle ex post 2023.
- Op 11 maart 2025 heeft de raad van bestuur van BRUGEL de beslissing goedgekeurd.

Overigens vonden meerdere werkvergaderingen plaats tussen de teams van BRUGEL en van VIVAQUA. Daarin werden zowel de antwoorden op de vragen behandeld als de interpretaties van de methodologie en de evolutie van het *rapporteringsmodel* van de kosten. BRUGEL prijst VIVAQUA voor haar inspanningen ter verzekering van de goede samenwerking.

1.3 Volledigheid van de ontvangen documenten

Punt 7.2 van de tariefmethodologie vermeldt alle documenten, verslagen en gegevens die aan BRUGEL moeten worden bezorgd om de saldi te kunnen valideren.

Alle beschikbare documenten werden aan BRUGEL bezorgd in een elektronische vorm die voldoet aan de voorschriften van de methodologie. De ontvangen stukken zijn:

- De gegevens vereist door het in punt 7.2 van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodel, met inbegrip van de geconsolideerde jaarrekening van het boekjaar 2023;
- De bijlagen van de in punt 7.2 van de methodologie gedefinieerde rapporteringsmodellen, met meer bepaald de rekeningen van de dochterondernemingen;
- De notulen van de verschillende Auditcomités die in 2023 plaatsvonden;
- De notulen van de verschillende vergaderingen van de raad van bestuur van VIVAQUA die in 2023 hebben plaatsgevonden;

In het kader van de verzoeken om bijkomende informatie heeft VIVAQUA de volgende stukken aan BRUGEL bezorgd:

- De andere informatie-elementen en bijlagen vermeld in de aanvragen tot bijkomende informatie die naar VIVAQUA werden verstuurd.

1.4 Opvallende feiten in 2023

Het jaar 2023 werd gekenmerkt door het vervolg van de factureringsproblemen waarmee VIVAQUA te maken krijgt sinds de problematische Go-Live van de nieuwe software SAP IS-U op 15 november 2021. Deze problemen werden beetje bij beetje opgelost en eind 2023 was VIVAQUA van mening dat 93% van de installaties voortaan correct was gefactureerd. Ook de eerste stappen inzake de invordering van onbetaalde facturen konden geleidelijk worden hervat.

De gevolgen van de in 2023 ondervonden factureringsproblemen zijn echter van dezelfde aard als die welke BRUGEL voor het boekjaar 2022 heeft geanalyseerd in haar bijbehorende beslissing ex post: toename van de behoefte aan kasmiddelen, financiering van die behoefte door kortetermijnschulden, stijging van de consultancykosten met als doel een technische oplossing te ontwikkelen voor de IT-problemen, beroep op onderaannemers om het hoofd te bieden aan de toename van het aantal

klachten vanwege klanten op het niveau van de frontoffice, toename van het aantal onbetaalde facturen enzovoort.

Zoals aangekondigd in de beslissing ex post 2022² heeft BRUGEL er in de huidige beslissing voor gezorgd dat de gebruiker niet moet opdraaien voor de extra kosten als gevolg van problemen die toerekenbaar zijn aan VIVAQUA. Bijgevolg wordt een aanzienlijk bedrag aan kosten verworpen in de huidige beslissing (zie deel 3.1).

Naast de hierboven beschreven moeilijkheden waaraan VIVAQUA het hoofd diende te bieden, werd het boekjaar 2023 gekenmerkt door een hoge inflatie (die weliswaar lager was dan in 2022). De gevolgen daarvan waren voelbaar voor verschillende kostencategorieën van VIVAQUA, met meer bepaald een stijging van de financiële kosten (deels te wijten aan de gestegen rentevoeten) alsook hogere kosten voor energieaankopen.

Rekening gehouden met deze inflatoire context had VIVAQUA eind 2022 een geactualiseerd tariefvoorstel (GTV) ingediend dat in werking zou treden op 1 januari 2023 en betrekking had op de periode 2023-2026. In haar verzoek en als gevolg van de inflatie van haar kosten had VIVAQUA al aangekondigd dat ze haar investeringsprogramma met een bedrag van € 35 miljoen zou verlagen bij wijze van grootste inspanning op het vlak van haar uitgaven. In 2023 werd inderdaad een sterke afname vastgesteld van de investeringen in het kader van het Waterbeheerplan (WBP), samen met een toename van de investeringen in informatica (met als doel de hierboven beschreven problemen met de implementatie van de nieuwe factureringsoftware op te lossen). Zoals aangekondigd in haar beslissing tot goedkeuring van het GTV 23-26³, volgt BRUGEL met belangstelling en de nodige bezorgdheid de daling van de geplande en gerealiseerde investeringen van VIVAQUA (zie sectie 2.3).

De combinatie van de factureringsproblemen en de inflatoire context heeft ertoe geleid dat de financiële situatie van VIVAQUA is blijven verslechteren, terwijl BRUGEL die toestand eind 2022 reeds als precair had omschreven in haar beslissing tot goedkeuring van het GTV. Deze situatie heeft de regering ertoe aangezet een exploitatiesubsidie toe te kennen aan VIVAQUA teneinde garanties te bieden voor de inachtneming van de ratio's die de Europese Investeringsbank (EIB) oplegt. Zo kon VIVAQUA nieuwe schulden aangaan en kon ze inzonderheid met succes een derde financieringsprogramma afsluiten bij diezelfde EIB.

De analyse van de gevolgen van deze verschillende problematieken voor de kosten en opbrengsten van de operator wordt gemaakt in hoofdstuk 2, terwijl hun gevolgen voor de tariefsaldi worden toegelicht in hoofdstuk 3.

---

² Beslissing 265 van BRUGEL van 19/03/2024:

<https://brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2024/nl/BESLISSING-265-TARIEFSALDI-VIVAQUA-2022.pdf>

³ Beslissing 221 bis van BRUGEL van 14/02/2023:

<https://brugel.brussels/publication/document/beslissingen/2023/nl/Beslissing-221BIS-Watertarieven.pdf>

2 Analyse van het boekjaar 2023

Om de regulatoire saldi te kunnen controleren en eventueel een deel ervan te kunnen verwerpen (zie sectie 3.1), wordt een analyse van de kosten gemaakt in de secties 2.1 en 2.2.

Er zal bijzondere aandacht worden besteed aan de gedane investeringen (sectie 2.3), daar de financiering daarvan gedeeltelijk wordt gedekt in de vorm van een toegelaten financieringsmarge (TFM, zie subsectie 2.3.8).

Veranderingen in de inkomsten van VIVAQUA ten opzichte van de ex-ante begrotingsprojectie in het ITV worden geanalyseerd in sectie 2.4. Daar de financiering van VIVAQUA reden is voor bezorgdheid, meer bepaald wegens de omvang van haar schuld, wordt daarvan een analyse gemaakt in sectie 2.5.

Ten slotte zal de rapportering van de KPI's van type I, ingevoerd door BRUGEL, worden beschreven in sectie 2.6.

2.1 Uitsplitsing van de lasten per perimeter en activiteitscategorïe

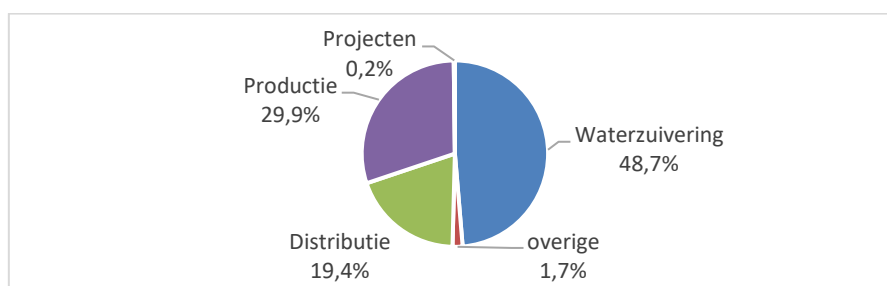
In deze sectie wordt de uitsplitsing van de lasten van VIVAQUA vanuit twee invalshoeken geanalyseerd⁴.

2.1.1 Uitsplitsing per activiteitenperimeter

De tariefmethodologie bepaalt dat de uitgaven van VIVAQUA analytisch worden onderverdeeld in vijf activiteitenperimeters:

- 1) De productie, met de subperimeters van de onttrekking, het transport en de opslag, alsook de verdeling;
- 2) De distributie;
- 3) De waterzuivering, met de subperimeters van de riolen en collectoren, en de bufferopslag en regulering van de stromen/bestrijding van overstromingen;
- 4) De innovatieve projecten;
- 5) Andere perimeters.

De verdeling van de kosten in 2023 door deze vijf perimeters wordt voorgesteld in Figuur 1.

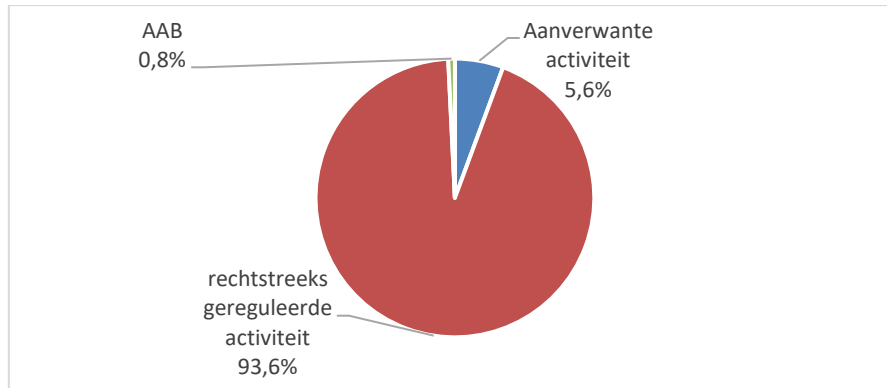

Figuur 1: uitsplitsing van de kosten 2023 per activiteitenperimeter

⁴ Meer bepaald de niet-geactiveerde "boekhoudkosten" van VIVAQUA. Wijzigingen in vier niet-boekhoudkundige kosten die door de tariefmethodologie worden geïntroduceerd, i.e. de billijke marge (BM), de toegelaten financieringsmarge (TFM), de kosten van lekkages en de innovatie-enveloppe, zullen dan weer worden opgenomen in de analyse van de gereguleerde kosten in sectie 2.2.

2.1.2 Uitsplitsing per activiteitscategorïe

De tariefmethodologie voorziet in een classificatie van de gereguleerde activiteiten van de operator - d.w.z. activiteiten waarvan de kosten kunnen worden gedekt door gereguleerde tarieven - in drie categorieën: rechtstreeks gereguleerde activiteiten, aanverwante activiteiten en activiteiten van algemeen belang (AAB). Figuur 2 toont de uitsplitsing van de kosten per activiteitenperimeter.

Figuur 2: uitsplitsing van de niet-geactiveerde kosten 2023 per activiteitscategorïe

Zoals gedefinieerd in de tariefmethodologie, zijn de rechtstreeks gereguleerde activiteiten de activiteiten die door de operator van de sector worden ondernomen om de openbaredienststopdrachten uit te voeren die in de Ordonnantie (en in voorkomend geval de uitvoeringsbesluiten ervan) zijn gedefinieerd en die aan hem zijn toegewezen of die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van deze opdrachten. Ze vertegenwoordigen de zeer grote meerderheid van de kosten.

Aanverwante activiteiten zijn activiteiten die nauw verbonden zijn met een of meer van de openbaredienststopdrachten die aan de operator zijn toevertrouwd door de ordonnantie of door een bepaalde AAB. De groothandel in water is veruit de belangrijkste aanverwante activiteit, aangevuld met andere activiteiten die minder belangrijk zijn in termen van financiële opbrengsten, waaronder met name de exploitatie van het kasteel van Modave, de controle en het onderhoud van brandkranen, de wateranalyse, de studies, de diensten en werkzaamheden voor rekening van derden. De tariefmethodologie bepaalt dat deze activiteiten aan een aantal criteria moeten voldoen om als aanverwant te worden beschouwd en te worden opgenomen in de toegestane inkomsten. **De controle ervan gebeurt in sectie 4.2, waar BRUGEL erop wijst dat de kosten in verband met bepaalde aanverwante activiteiten niet worden gerapporteerd.** De door VIVAQUA gerapporteerde en in Figuur 2 weergegeven uitsplitsing is dus waarschijnlijk onjuist.

Tot slot omvatten de AAB alle activiteiten die op Brusselse bodem plaatsvinden of die de gemeenschap ten goede komen, die door een wettelijke of reglementaire basis zijn bekrachtigd of waarvan de uitoefening rechtstreeks voortvloeit uit een van de opdrachten die aan de operator zijn toegekend en/of die zonder tegenprestatie kunnen worden uitgevoerd. In 2023 waren dat er drie: de inning van de bijdragen voor het Sociaal Waterfonds en het overmaken ervan aan de OCMW's, de betalingen aan het Internationaal Solidariteitsfonds en de particuliere stormbekkens.

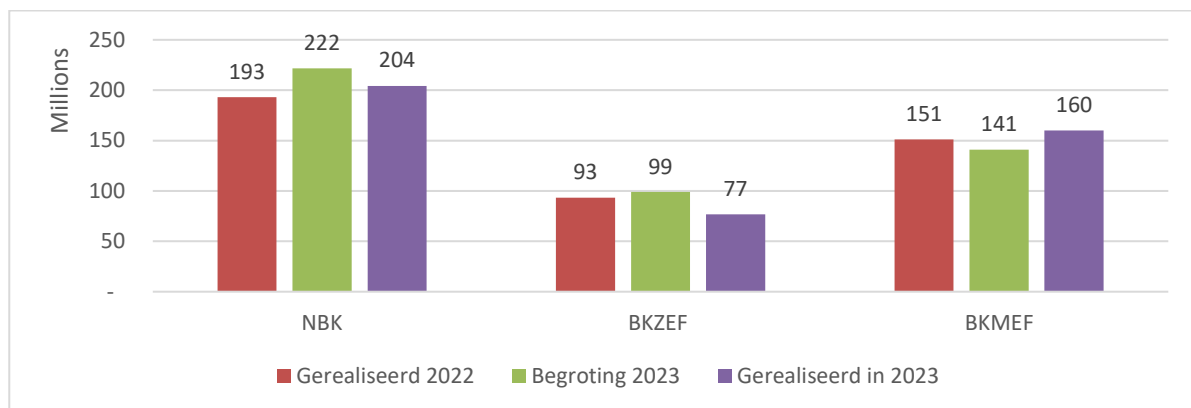
2.2 Evolutie van de gereguleerde kosten per regulatoire klasse

Naast de verdeling per hoofdactiviteitenperimeter maakten de lasten ex ante ook het voorwerp uit van een fijnere analytische opsplitsing per kostenplaats overeenkomstig punt 2 van de tariefmethodologie. Elk ervan heeft dus bijgedragen aan een van de drie volgende regulatoire klassen:

- 1) Beheersbare kosten met efficiëntiefactor (BKMEF): kostenplaatsen waarop de operator zowel op globaal niveau als op eenheidsniveau een rechtstreekse controle kan uitoefenen.
- 2) Beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (BKZEF): kostenplaatsen waarop de operator wel op het niveau van de eenheidskost, maar niet op globaal niveau een rechtstreekse controle kan uitoefenen.
- 3) Niet-beheersbare kosten (NBK): kostenplaatsen waarop de operator geen rechtstreekse controle uitoefent.

Op te merken valt dat deze verschillende kostenklassen tegelijk OPEX-kosten en CAPEX-kosten omvatten als gevolg van het onvermogen van VIVAQUA, bij de opmaak van het initiële tariefvoorstel 2022-2026, om die kosten uit te splitsen. Bijgevolg moeten de geproduceerde vaste activa worden weggenomen uit het totaal van deze gereguleerde kosten om uit te komen bij de toegestane inkomsten die worden gedekt door de tarieven; bijgevolg moet er ook een saldo variatie CAPEX worden berekend (zie subsectie 3.4.4).

De evolutie van de verschillende klassen van regulatorische kosten (ten opzichte van het gerealiseerde voor 2022 en de begroting 2023) wordt voorgesteld in Figuur 3.

Figuur 3: evolutie van de kosten per regulatorische klasse

Die evoluties zijn het resultaat van meerdere effecten die in 2023 samenkwamen en waarvan een gedetailleerde analyse wordt gegeven in de subsecties 2.2.1 tot 2.2.4 hierna.

2.2.1 Belangrijkste bewegingen van de BKMEF

De BKMEF overschrijden de prognoses met € 19 miljoen, voornamelijk als gevolg van de hierna beschreven evoluties:

- De BKMEF "consultancy" zijn met € +8 miljoen gestegen ten opzichte van de prognoses (€ 16,8 miljoen versus € 8,2 miljoen), grotendeels door de kosten die zijn gemaakt:
  - voor consultants die speciaal werden ingezet om de implementatieproblemen met SAP op te lossen (€ 3,2 miljoen);
  - voor onderaanneming op het niveau van de frontoffice om het hoofd te kunnen bieden aan het grote aantal oproepen in verband met de factureringsproblemen (€ 4 miljoen).
- De BKMEF "onderhoud derden" (incl. het IT-onderhoud) overstijgt de prognoses met € 2 miljoen (€ 6,9 miljoen versus € 4,9 miljoen), meer bepaald als gevolg van het SAP-implementatieproject.

- De BKMEF "personeelskosten"⁵ overschrijden de prognoses met € 4 miljoen (€ 117,3 miljoen versus € 113,5 miljoen), voornamelijk als gevolg van de inflatie. Ondanks deze stijging door een exogeen effect (indexsprongen als gevolg van de macro-economische context) stelt BRUGEL vast dat de door VIVAQUA aangekondigde inspanningen in het kader van de indiening van het geactualiseerde tariefvoorstel 2023/2026 (GTV), met als doel om in 2023 vertrekkende medewerkers niet te vervangen, inderdaad werden geleverd: het personeelsbestand van 1.323 VTE op 31/12/2023 is lager dan op 31/12/2022 (1.404 VTE).

2.2.2 Belangrijkste bewegingen van de BKZEF

De uitgesproken daling van de BKZEF ten opzichte van de prognoses (€ -22 miljoen) is in zeer grote mate toerekenbaar aan de sterke daling van de BKZEF "aannemers" (€ 54,3 miljoen versus € 74,2 miljoen gepland), als gevolg van de in 2023 gerealiseerde onderinvesteringen (door VIVAQUA aangekondigd in het GTV). Een meer gedetailleerde analyse van de investeringen wordt gegeven in sectie 2.3.

Voorts vestigt BRUGEL de aandacht op de goede beheersing van de BKZED "energie" in een macro-economische context die in 2023 ingewikkeld was. Ondanks de sterke stijging van de marktprijzen is VIVAQUA erin geslaagd deze kosten onder controle te houden: € 9,9 miljoen gerealiseerd tegenover € 10,5 miljoen gepland (en € 8,3 miljoen gerealiseerd in 2022).

Tot slot onderstreept BRUGEL ook de goede beheersing van de BKZEF "lekkages" door VIVAQUA, die voor het tweede opeenvolgende jaar beter heeft gedaan dan het op 10% vastgestelde aanvaardbare percentage met een gerealiseerd percentage van 8,34%⁶ van het in 2023 in het BHG geleverde volume drinkbaar water. Aldus laat het BKZEF-mechanisme "lekkages" in het boekhoudkundig resultaat van VIVAQUA een bedrag van € 199.399 zien bij wijze van winst.

2.2.3 Belangrijkste bewegingen van de NBK

De daling van de NBK ten opzichte van de prognoses (€ -18 miljoen) valt grotendeels te verklaren door drie nieuwe niet-beheersbare kosten die in het GTV werden opgenomen, i.e.:

- De anticipatie op indexeringsafwijkingen van het budget van de BKMEF, begroot op € 15.657.557;
- De anticipatie op NBK-afwijkingen, begroot op € 6.653.773;
- De marge om de EIB-ratio's in acht te nemen, begroot op € 4.393.077.

---

⁵ Inclusief de lonen, de vergoedingen, de socialezekerheidsbijdragen van de werkgever en de overige personeelskosten.

⁶ Hoewel dit percentage op zicht gestegen is tegenover 2022 (waar het gelijk was aan 5,98%), moet het in de context worden geplaatst van de wijze waarop het werd verkregen. Het uitgangspunt voor de berekening van de lekken is immers de "Revenue Water", i.e. het toegestane verbruik van het jaar dat het voorwerp uitmaakt van facturering. Daar een deel van het tijdens het jaar verbruikte volume pas het volgende jaar wordt gefactureerd, moet VIVAQUA een raming maken die gebaseerd is op historische gegevens. Die ramingen kunnen echter te hoog of te laag blijken te zijn in functie van het reële verbruik in het BHG, waardoor het geraamde percentage "lekken" van het jaar lager of hoger uitvalt. BRUGEL onderstreept bijgevolg dat het interessanter is om de tendens voor evolutie van dit percentage "lekken" tijdens de regulatoire periode 2022-2026 te analyseren dan een analyse te maken van de afzonderlijk genomen jaarlijkse percentages. BRUGEL en VIVAQUA moeten ter gelegenheid van de controle ex post 2026 een akkoord bereiken over hoe het percentage "lekken" voor 2026 het best kan worden geraamd in het kader van de stimulans waarin is voorzien krachtens de bijbehorende BKZEF, door bijvoorbeeld het gemiddelde te nemen van de correcties van tijdens de periode waargenomen ramingen van volumes.

Zoals aangekondigd in de beslissing tot goedkeuring van het GTV, hebben deze drie gecreëerde NBK een gerealiseerde waarde ex post die op nul wordt geplaatst, als weergave van het anticipatiemechanisme en waardoor de facto een saldo wordt gecreëerd van waarde die tegengesteld is aan de begrote waarden van deze drie NBK voor een totaalbedrag van € -26.704.407. Dit saldo wordt overigens bijna exact gecompenseerd door de in 2023 vastgestelde reële afwijkingen van de indexering van het budget van de BKMEF, de reële afwijkingen van de overige NBK in 2023, en de reële marge om de EIB-ratio's in acht te nemen zoals geïllustreerd in Tabel 1:

	Saldo van de 3 NBK van anticipatie van het GTV	Gerealiseerd 2023
Indexering van het budget van de BKMEF	€ -15.657.557	€ +15.001.344 ⁷
Afwijkingen NBK	€ -6.653.773	€ +10.819.361 ⁸
Marge voor de naleving van de EIB-ratio's	€ -4.393.077	€ +699.314 ⁹
TOTAAL	€ -26.704.407	€ +26.520.018

Tabel 1: vergelijking tussen geanticipeerde en reële afwijkingen voor de 3 nieuwe NBK

Voor 2023 moeten nog twee andere opmerkelijke evoluties van NBK onder de aandacht worden gebracht:

- De lasten inzake leningen zijn gestegen met € +6,5 miljoen ten opzichte van de prognoses (€ 28,7 miljoen versus € 22,2 miljoen), als gevolg van gestegen rentevoeten onder invloed van de macro-economische context en toegepast op een aanzienlijke maar stabiele schuld (zie sectie 2.5);
- De pensioenlasten zijn gestegen met € +4,4 miljoen ten opzichte van de prognoses (€ 26,8 miljoen versus € 21,4 miljoen), als gevolg van het door de FSMA toegestane herstelplan (zie sectie 4.4).

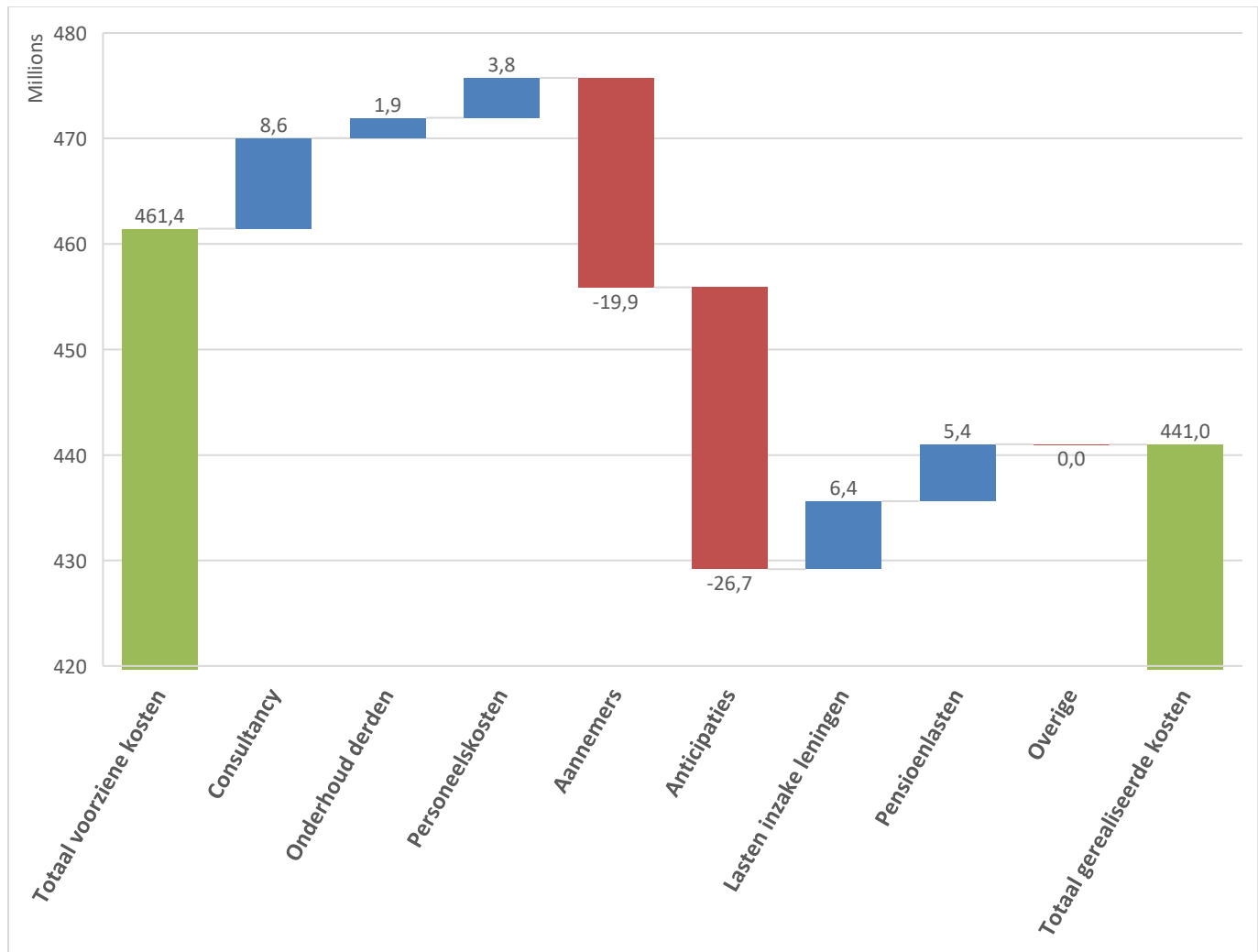
2.2.4 Samenvatting van de wijzigingen van de gereguleerde kosten in 2023

Figuur 4 vat de verschillende gevolgen samen die in de voorgaande subsecties worden beschreven en laat zien dat de reële gereguleerde kosten in 2023 dus € 20,4 miljoen lager waren dan de begrote kosten.

⁷ Zie subsectie 3.3.1 voor de gedetailleerde berekening

⁸ Zie subsectie 3.4.1 voor de gedetailleerde berekening

⁹ Marge als gevolg van het verschil tussen de EIB-ratio EBITDA/schuldaflossing in 2023 (1,10) en contractueel (1,09)

Figuur 4: samenvatting van de gevolgen voor de geregleerde kosten 2023

2.3 Evolutie van de investeringen

Dit deel heeft als doel om via de afschrijvingen een analyse te maken van de dekking door de tarieven van de verschillende investeringen die VIVAQUA in 2023 heeft gemaakt. Het gaat om de investeringen in materiële vaste bij toepassing van het Waterbeheerplan (WBP)¹⁰, in materiële vaste activa buiten het kader van het WBP en in immateriële vaste activa. Om deze tariefcontrole uit te voeren, zullen deze investeringen worden vergeleken met de geplande investeringen in het tariefvoorstel enerzijds en in het laatst door de regering goedgekeurde MIP anderzijds.

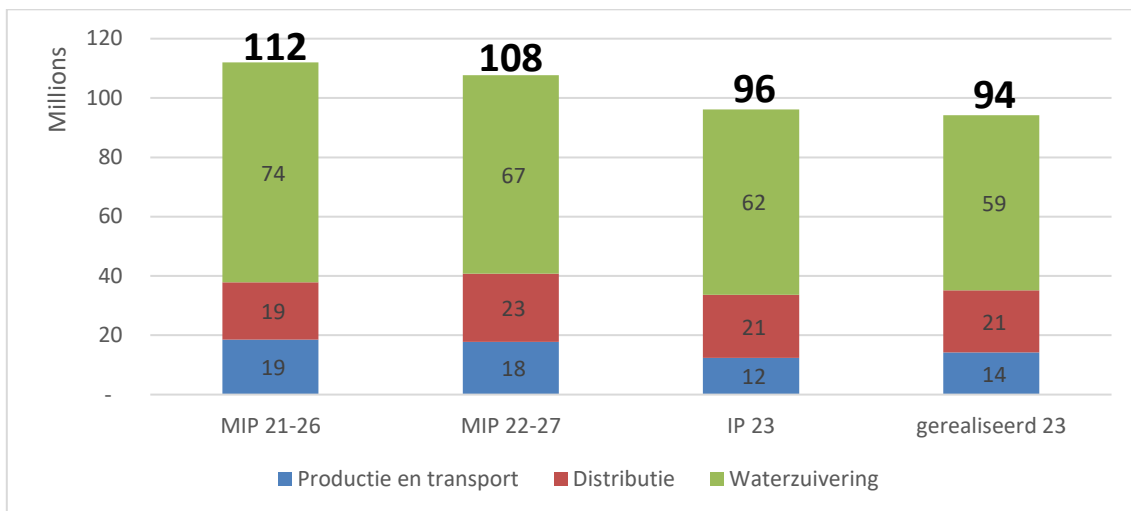
De investeringen vullen jaarlijks de RAB (*Regulated Asset Base*) aan, die als berekeningsbasis dienstdoet voor de vergoeding van de door VIVAQUA geïnvesteerde kapitalen in de vorm van de kosten van de Billijke Marge. Er zal een subsectie worden gewijd aan de analyse ervan en er zal een andere worden gewijd aan de analyse van een ander soort belangrijke kosten die ook verbonden zijn met de investeringen: de Toegelaten Financieringsmarge (TFM).

¹⁰ Het Waterbeheerplan is het planningsinstrument van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dat tot doel heeft een geïntegreerd en alomvattend antwoord te bieden op alle uitdagingen in verband met waterbeheer.

2.3.1 Investerings in materiële vaste activa WBP

Het initiële tariefvoorstel van VIVAQUA budgetteerde de investeringen in materiële vaste activa 'WBP'¹¹ over de regulatoire periode op basis van het recentste meerjarig investeringsplan (MIP) dat door de regering was geratificeerd, namelijk het MIP voor de periode 2021-2026. Hoewel de KOW bepaalt dat VIVAQUA elk jaar een geactualiseerde versie van dit MIP moet voorstellen voor een glijdende periode van 6 jaar, wenste VIVAQUA enkel een plan in te dienen voor alleen het jaar 2023. **BRUGEL stelt vast en betreurt dat VIVAQUA de wettelijke voorschriften niet in acht neemt.** Bovendien voorzag het geactualiseerde investeringsplan 2023, dat voor advies werd overgelegd aan LB en vervolgens door de regering werd goedgekeurd, in ambities die aanzienlijk waren teruggeschoefd voor 2023. Vervolgens werden deze prognoses niet volledig gerealiseerd, zie Figuur 5 infra.

Figuur 5: evolutie van de voor 2023 geplande investeringen volgens de (M)IP's

BRUGEL stelt dus vast dat de prognoses voor 2023 beetje bij beetje afnemen en dat de historische investeringsdoelstellingen niet worden bereikt. Deze negatieve vaststelling wordt benadrukt door vier bijkomende contextuele elementen:

- 1) Een van de redenen die VIVAQUA aanvoert om het GTV in te dienen, was de inflatie van de investeringskosten die een reden vormde om een verhoging van de tarieven te vragen;
- 2) Het aantal geplaatste/gerenoveerde lineaire meter is in grotere mate gedaald dan de daarmee verbonden bedragen in euro voor de jaren 2022 en 2023, als gevolg van een sterke inflatie (meer bepaald wat betreft de kosten van de materialen en de arbeidskrachten);
- 3) De methode van toewijzing van de indirecte kosten is veranderd in 2022. Bij ongewijzigde methode zou de daling van de bedragen zoals vastgesteld in het MIP 2022-2027 en het IP 23 in vergelijking met het bedrag zoals vastgesteld in het MIP 2021-2026 nog groter zijn geweest¹²;
- 4) De dringende nood aan vernieuwing van het rioleringsnet, waarvan VIVAQUA 225 km heeft ingedeeld in de categorieën 4 en 5 (maximum) van instortingsgevaar.

Deze vervroegde vermindering door VIVAQUA van de voor 2023 geplande investeringen, die samenvalt met een verzoek tot tariefverhoging dat eind 2022 werd ingediend bij BRUGEL, heeft ertoe geleid dat de regulator een onderinvesteringsindicator heeft geïntroduceerd (zie subsectie 2.3.5).

¹¹ Investerings noodzakelijk voor de uitvoering van het WBP.

¹² Zie subsectie 2.3.1 van de beslissing ex post 2022 van VIVAQUA voor meer uitleg.

Voorts valt op te merken dat de waterzuiveringsperimeter ook het onderhoud van de overwelling van de Zenne omvat, waarvan de investeringskosten in 2023 gelijk waren aan € 2.681.116. Hoewel de overwelling van de Zenne historisch gezien bedoeld was om het afvalwater van Brussel af te voeren, trekt BRUGEL, gezien de geleidelijke afkoppelingen die worden uitgevoerd in toepassing van de Europese bepalingen inzake milieubescherming, de geldigheid van de handhaving van deze classificatie als gereguleerde activiteit in twijfel en behoudt BRUGEL zich het recht voor om deze activiteit te herclassificeren voor de volgende boekjaren of tariefperiodes.

2.3.2 Investerings in materiële vaste activa buiten WBP

Op het moment van het tariefvoorstel had VIVAQUA, naast de investeringen bestemd voor de toepassing van het WBP, investeringen in materiële vaste activa 'buiten WBP' begroot. De bedragen van het gerealiseerde voor 2023 zijn aanzienlijk lager dan wat er begroot werd, zoals we kunnen zien in Tabel 2.

	Tariefvoorstel	Gerealiseerd
Gebouwen	€ 2.680.000	€ 657.448
Schalenfabriek	€ 50.000	€ 10.654
Subtotaal geproduceerde materiële vaste activa buiten WBP	€ 2.730.000	€ 668.102
+ Verworven investeringen (uitrustingen, meubilair, rollend materieel)	€ 6.562.959	€ 2.789.612
TOTAAL materiële vaste activa buiten WBP	€ 9.292.959	€ 3.457.714

Tabel 2: Investerings in materiële vaste activa buiten WBP in 2023

De investeringen in materiële vaste activa buiten WBP volgen dezelfde trend als die van het WBP, d.w.z. een aanzienlijke vermindering ten opzichte van de initieel begrote bedragen. Hoewel BRUGEL de verminderingen van de WBP-investeringen betreurt, onderstreept de regulator hier de grote inspanningen die VIVAQUA levert wat betreft de vermindering van de investeringen buiten WBP.

2.3.3 Investerings in immateriële vaste activa

VIVAQUA had in haar initiële tariefvoorstel geen investeringen in immateriële activa voorzien. De revisor van VIVAQUA heeft haar echter gevraagd om de implementatie van SAP IS-U te beschouwen als element van de immateriële activa. Op te merken valt dat de immateriële activa van SAP IS-U eind 2023 goed zijn voor een gecumuleerd bedrag¹³ van € 25.760.575. Dit aanzienlijke bedrag was een reden voor een verwerping van onredelijke kosten in de huidige beslissing (zie sectie 3.1).

Daarnaast werden voor het 'cockpit'-project om de kostenberekening en de operationele applicaties daarvan (met inbegrip van de levenscyclus van de bouwwerven) te herzien, in 2023 ook bedragen geactiveerd als immateriële vaste activa.

¹³ Sinds het begin van de implementatie van de software in 2019.

	Tariefvoorstel	Gerealiseerd
SAP IS-U	€ 0	€ 5.266.183
Cockpit	€ 0	€ 1.213.547
TOTAAL immateriële vaste activa	€ 0	€ 6.479.730

Tabel 3: Investerings in immateriële vaste activa in 2023

2.3.4 Samenvatting van de investeringen

De investeringen die in de voorgaande subsecties geanalyseerd werden, werden in Tabel 4 samengevoegd.

	Tariefvoorstel	Gerealiseerd
Materiële vaste activa WBP	€ 111.918.083	€ 94.217.173
Materiële vaste activa buiten WBP	€ 2.730.000	€ 668.102
Immateriële vaste activa	€ 0	€ 6.479.730
Subtotaal geproduceerde vaste	€ 114.648.083	€ 101.365.005
+ Verworven investeringen	€ 6.562.959	€ 2.789.612
TOTAAL investeringen	€ 121.211.043	€ 104.154.617

Tabel 4: gerealiseerde investeringen in 2023

Het verschil tussen gerealiseerd en verwacht van de geproduceerde vaste activa voedt een niet-beheersbaar 'CAPEX'-saldo dat gedetailleerd wordt in subsectie 3.4.4.

2.3.5 Onderinvesteringsindicator (OII)

Daar BRUGEL heeft vastgesteld dat VIVAQUA haar investeringsambities heeft teruggeschroefd en tegelijk haar tarieven heeft verhoogd en daarvoor als reden aanvoerde dat er als gevolg van de inflatie een grotere nood was aan financiering van de investeringen, heeft BRUGEL in haar beslissing tot goedkeuring van het GTV 2023-2026 een onderinvesteringsindicator ingevoerd. Deze indicator heeft als doel voor de hele periode 2023-2026 de eventuele onderinvestering door VIVAQUA te beoordelen in vergelijking met de ambitieuzere investeringsbedragen van het MIP 2021-2026 dat als basis diende voor de indiening door VIVAQUA van het GTV 2023-2026.

Deze indicator wordt als volgt gedefinieerd:

$$OII_t = \%CAPEX_t * \left(1 - \frac{CAPEX_t^{Effectief}}{CAPEX_t^{Geïndexeerd\ budget}} \right) - \max \left[0; \%OPEX_t * \left(\frac{ICP_t^{Effectief}}{ICP_t^{Budget}} - 1 \right) \right],$$

waarbij

- t het betrokken budgetjaar is en van 2023 tot 2026 loopt
- $\%CAPEX_t$ het percentage CAPEX voor het jaar t is (zie tabel 15 van de beslissing tot goedkeuring van het GTV)
- $CAPEX_t^{Geïndexeerd\ budget}$ staat voor de investeringen in materiële vaste activa zoals begroot voor het jaar in het MIP 2021-2026 geïndexeerd door de gecumuleerde prognoses van ICP die

VIVAQUA in aanmerking neemt in het GTV (zie tabel 16 van de beslissing tot goedkeuring van het GTV)

- $CAPEX_t^{Effectief}$ overeenkomt met de voor het jaar t uitgevoerde en ex post vastgestelde investeringen in materiële vaste activa
- $\%OPEX_t$ overeenkomt met het OPEX-percentage voor het jaar t, ter waarde van $1 - \%CAPEX_t$
- CPI_t^{Budget} overeenkomt met de prognose van VIVAQUA voor de ICP in jaar t in bijlage 7 van het RM van het GTV
- $ICP_t^{Effectief}$ overeenkomt met de effectieve en ex post vastgestelde ICP voor jaar t

De berekening van de indicator voor 2023 is opgenomen¹⁴ in Tabel 5 infra:

$\%CAPEX_{2023}$	29,0%
$CAPEX_{2023}^{Geïndexeerd\ budget}$	€ 133.692.391
$CAPEX_{2023}^{Effectief}$	€ 94.885.275
OII_{2023}	8,4%

Tabel 5: berekening van de indicator OII voor 2023

Dit resultaat wordt als volgt geïnterpreteerd: daar het reële investeringsniveau lager is dan het geplande niveau dat als basis diende voor de vaststelling van de nieuwe tarieven voor 2023, zou een percentage van 8,4% van de verhoging van de toegestane inkomsten voor 2023¹⁵ kunnen worden betaald aan de gebruiker. Zoals hierboven uitgelegd, moet de analyse echter worden gemaakt voor de hele periode 2023-2026 teneinde een eventuele structurele onderinvestering te kunnen objectiveren.

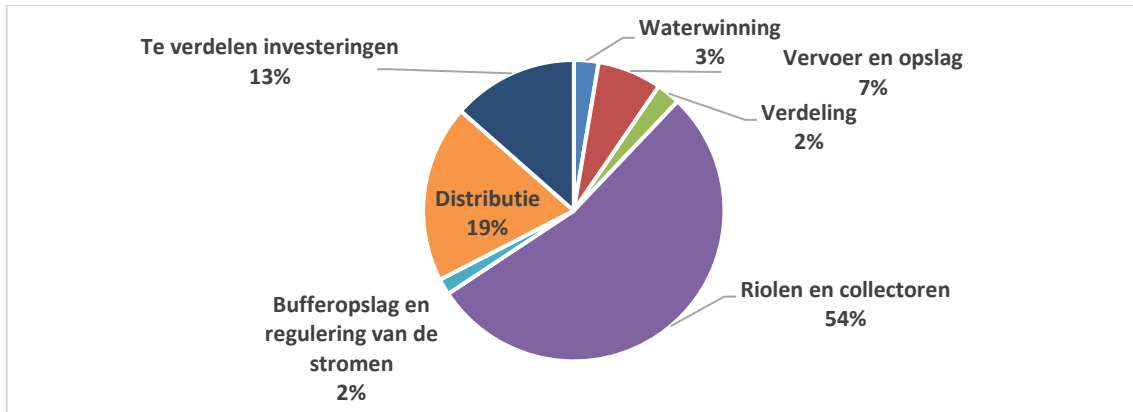
2.3.6 Evolutie van de RAB

De RAB (*Regulated Asset Base*) bestaat uit alle activa die nodig zijn voor de realisatie van de gereguleerde activiteiten van de operator en is gebaseerd op de berekening van de vergoeding van de nieuwe geïnvesteerde kapitalen door de operator in de vorm van een billijke marge (BM).

De RAB wordt dus in twee subgehelen uitgesplitst: enerzijds de historische RAB bestaande uit investeringen gedaan vóór het begin van de eerste regulatoire periode (hRAB), waarmee geen rekening wordt gehouden voor de berekening van de BM, en de nieuwe RAB (nRAB). Per definitie begint deze in 2023 met de waarde waarmee ze 2022 heeft afgesloten (€ 138.982.344, zie beslissing ex post 2022). Vervolgens evolueert ze tijdens het jaar 2023, meer bepaald in functie van de gerealiseerde investeringen die zijn opgenomen in Tabel 4. Door deze laatste op te tellen bij de initiële waarde van de nRAB op 01/01/2023 en te verminderen met de afschrijvingen (€ 3.434.119), verkrijgt men de waarde van de nRAB op 31/12/2023, i.e. € 239.702.842. De samenstelling ervan in functie van de activiteiten wordt weergegeven in Figuur 6.

¹⁴ Om redenen van leesbaarheid werden de componenten van de term $\max[\dots]$ van de indicator niet opgenomen in de tabel; deze term is voor 2023 gelijk aan 0 daar de reële inflatie lager is dan de begrote inflatie.

¹⁵ Gelijk aan € 26.704.407, zie tabel 8 van de beslissing tot goedkeuring van het GTV 2023-2026.

Figuur 6: uitsplitsing van de nRAB op 31/12/2023 per activiteit

De riolen en collectoren vertegenwoordigen meer dan de helft van de nRAB, in overeenstemming met het hoge niveau van recente investeringen in deze activiteitenperimeter. De te verdelen investeringen omvatten voornamelijk de immateriële vaste activa.

2.3.7 Billijke marge

De billijke marge wordt gewoonweg verkregen door een rendementspercentage te vermenigvuldigen met het gemiddelde van de waarden van de nRAB's bij het begin en op het einde van de periode die door eigen middelen wordt gefinancierd. Het door de methodologie voorgeschreven rendementspercentage is de gewogen gemiddelde waarde van de leninglasten van de operator op zijn globale financiële schulden:

$$R = \frac{\sum_{i=0}^t (\text{Netto schuld } i * \text{interestd'voet } i)}{\sum_{i=0}^t \text{Netto schuld } i}$$

In overeenstemming met de methodologie heeft BRUGEL een correctie aangebracht op het rendementspercentage dat VIVAQUA voorstelt¹⁶ in haar rapporteringsmodel. De berekening van de billijke marge voor 2023 wordt samengevat in Tabel 6.

nRAB op 01/01/2023	€ 138.892.344
nRAB op 31/12/2023	€ 239.702.842
Aandeel nRAB op 01/01 gefinancierd uit eigen vermogen	59,49%
Aandeel nRAB op 31/12 gefinancierd uit eigen vermogen	63,70%
Gemiddelde nRAB 2023 gefinancierd uit eigen vermogen	€ 117.686.903

¹⁶ Om vertrouwelijkheidsredenen met betrekking tot de commerciële aanbiedingen wordt de informatie over de verschillende VIVAQUA-leningen niet gepubliceerd.

In aanmerking genomen rendementpercentage	2,75%
Billijke marge 2023	€ 3.237.526

Tabel 6: berekening billijke marge 2023

Aangezien de billijke marge werd begroot op € 1.876.095, wordt een saldo van € 1.361.431 gecreëerd als schuld van de gebruiker aan VIVAQUA. Op het eerste gezicht kan dit resultaat contra-intuïtief lijken in een context van onderinvesteringen ten opzichte van het MIP dat als basis heeft gediend voor het initiële tariefvoorstel. Na analyse blijkt dat dit saldo het gevolg is van een verkeerde begrote waarde van de billijke marge, onder andere te wijten aan een verkeerde projectie van de RAB door VIVAQUA in haar ITV. Overigens had BRUGEL in haar beslissing tot goedkeuring van het ITV verklaard te twijfelen aan de juistheid van de projecties van RAB en billijke marge. Daar de billijke marge echter niet-beheersbaar is, zal de fout mechanisch worden gecorrigeerd in de saldi van de verschillende boekjaren. Niettemin moeten BRUGEL en VIVAQUA zich tegen de controle ex post 2024 vergewissen van de juistheid van het tabblad RAB in het rapporteringsmodel.

2.3.8 Toegelaten financieringsmarge (TFM)

De TFM werd in de methodologie ingevoerd om "de operator in staat te stellen de investeringen te doen die nodig zijn om zijn gereguleerde activiteiten uit te oefenen". Bij de goedkeuring van het initiële tariefvoorstel van VIVAQUA heeft BRUGEL ook aanvaard dat de TFM zou worden "bepaald op voorwaarde dat de EIB-ratio's worden nageleefd". De TFM werd vervolgens begroot op € 21.567.726 voor 2023.

Zoals aangekondigd in de beslissing ex post 2022, hebben BRUGEL en VIVAQUA met elkaar overlegd over de aan te nemen richtsnoeren voor de waarde ex post van de TFM. Rekening gehouden met de structurele financieringsproblemen van VIVAQUA, is het redelijk om te beschouwen dat de ex ante begrote waarden van de TFM nog steeds noodzakelijk zullen zijn om de EIB-ratio's in acht te nemen en/of de investeringen te financieren. **Bijgevolg wordt toegestaan dat er nog altijd reden is om de TFM te gebruiken in deze regulatoire periode 2022-2026; bijgevolg zal de waarde ex post van de TFM eenvoudigweg dezelfde zijn als haar ex ante begrote waarde.** Dit heeft als gevolg dat het TFM-saldo van 2022 moet worden gecorrigeerd, wat wordt gedaan in subsectie 3.4.5.

Tot slot, in overeenstemming met wat werd beslist toen BRUGEL het initiële tariefvoorstel goedkeurde, kunnen de activa niet twee keer worden gefinancierd door de tarieven - één keer via de TFM en een tweede keer via de afschrijvingen van de RAB - en de afschrijving van de TFM wordt dan ook verworpen in subsectie 3.2.1.

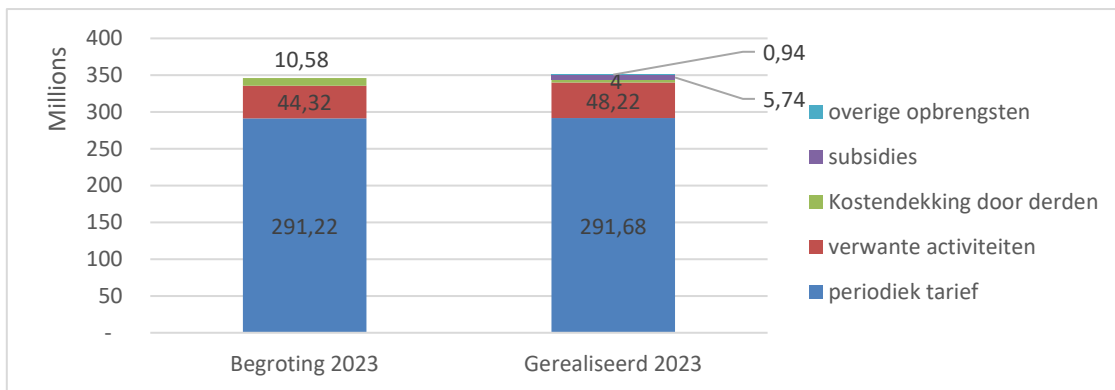
2.4 Evolutie van de opbrengsten

Terwijl sectie 2.2 de gereguleerde lasten heeft beschreven die in 2023 werden gerealiseerd, dienen voortaan de financieringsbronnen te worden geanalyseerd waarmee die lasten konden worden gedekt. De periodieke inkomsten worden immers op de volgende manier verkregen na toepassing van de methodologie:

$$\begin{aligned}
 \text{Periodieke inkomsten} &= \text{Totale inkomsten} - \text{Niet - periodieke inkomsten} \\
 &\quad - \text{Aanverwante inkomsten} - \text{Subsidie}
 \end{aligned}$$

Waarbij de Totale inkomsten overeenstemmen met het bedrag van alle gereguleerde lasten. Figuur 7 geeft de uitsplitsing weer van de verschillende categorieën gebudgetteerde opbrengsten (€

346.110.605) en de gerealiseerde opbrengsten (€ 350.751.042) voor het jaar 2023. De uitsplitsing is ex post nauwkeuriger dan ex ante, aangezien VIVAQUA de inkomsten van derden nu nauwkeuriger kan controleren.

Figuur 7: uitsplitsing van de gebudgetteerde en de gerealiseerde opbrengsten in 2023

In het bijzonder de evolutie van de andere opbrengsten dan periodieke opbrengsten is belangrijk om te begrijpen of de periodieke tarieven de te dekken gereguleerde lasten hebben over- of ondergefinancierd en om de regulatoire saldi te bepalen die uit deze over-/onderinvestering voortvloeien. De volgende subsecties bieden een antwoord op die vraag.

2.4.1 Periodiek tarief

In overeenstemming met de beslissing tot goedkeuring van het initiële tariefvoorstel worden de volumes die in 2023 aan de gebruikers worden verdeeld, gefactureerd op basis van een vast tarief (onafhankelijk van de verbruikte volumes) en een variabel tarief (evenredig met de verbruikte volumes), die beide verschillen naargelang het type gebruiker (huishoudelijk of niet-huishoudelijk) en de activiteit (levering of sanering). De ontvangsten als gevolg van de toepassing van deze periodieke tarieven (verhoogd in 2023 als gevolg van de beslissing tot goedkeuring door BRUGEL van het GTV) worden samengevat in Tabel 7:

Soort gebruiker	Tariefcomponent	Bevoorrading	Waterzuivering	TOTAAL
Huishoudelijk	Vast tarief (excl. btw)	€ 15,38	€ 15,96	€ 27,37
	Facturatie-eenheden	519.381	519.381	519.381
	Variabel tarief (excl. btw)	€ 2,05 / m ³	€ 2,12 / m ³	€ 4,17 / m ³
	Verbruikte volumes 2023	36.917.366 m ³	36.916.251 m ³	
	Ontvangsten	€ 83.668.680	€ 86.551.773	€ 170.220.453
Niet-huishoudelijk	Vast tarief (excl. btw)	€ 15,38	€ 15,96	€ 31,34
	Facturatie-eenheden	120.995	120.995	120.995

	Variabel tarief (excl. btw)	€ 2,50 / m ³	€ 2,57 / m ³	€ 5,07 / m ³
	Verbruikte volumes 2023	22.972.804 m ³	23.439.073 m ³	
	Ontvangsten	€ 59.292.913	€ 62.169.498	€ 121.462.411
TOTAAL	Verbruikte volumes 2023	59.890.170 m³	60.355.324 m³	
	Ontvangsten	€ 142.961.593	€ 148.721.270	€ 291.682.863

Tabel 7: Theoretische periodieke inkomsten voor in 2023 gedistribueerde volumes

Deze in 2023 gerealiseerde periodieke inkomsten (€ 291.682.863) worden vergeleken met de vooraf gebudgetteerde inkomsten (€ 291.215.251) en het verschil dat uit deze vergelijking voortvloeit, geeft een saldo van € -467.613 als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker (zie subsectie 3.4.3).

BRUGEL heeft geverifieerd dat de in de levering opgenomen volumes voor de berekening van de periodieke inkomsten (59.890.170 m³) voortaan overeenstemmen¹⁷ met die welke door VIVAQUA worden gebruikt voor de berekening van de lekkages en voor de berekening van de regularisatiefactuur van HYDRIA.

Uit het onderzoek van Tabel 7 blijkt dat de geleverde volumes hoger zijn voor afvalwaterzuivering dan voor distributie. Het verschil is te wijten aan de volumes geleverd door zelfproducenten (ca. 470.000 m³ in 2023), die de volumes behandeld door het afvalwaternetwerk verhogen.

Tot slot is het nuttig drie elementen te belichten met betrekking tot de periodieke tarieven die VIVAQUA niet heeft gefactureerd en die BRUGEL heeft opgemerkt:

- VIVAQUA heeft bevestigd dat ze het water dat wordt gebruikt om het grondwater te onttrekken niet factureert, in strijd met de bepalingen van artikel 107 van de algemene voorwaarden¹⁸. Dit leidt tot een potentiële inkomstenderving voor VIVAQUA, en bijgevolg, via cascade, tot een niet-verlaging van de heffingen die via het tarief worden doorgerekend aan de eindgebruiker, die echter moeilijk te kwantificeren is bij gebrek aan een raming van de daadwerkelijk onttrokken volumes¹⁹;
- Om historische redenen, die verband houden met de aard zelf van de intercommunalisering van de diensten waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn, factureert VIVAQUA de gemeenten nog niet voor de volumes van de brandkranen, wat leidt tot een inkomstenverlies dat wordt gekwantificeerd en door BRUGEL afgewezen in subsectie 3.2.2;

¹⁷ Dit was niet het geval in de controle ex post 2022.

¹⁸ Artikel 107, §5, van de Algemene Voorwaarden van Vivaqua: "De bronbemaling mag worden geloosd in het rioolnet met dien verstande dat het water dat erin wordt geloosd niet het karakter heeft van afvalwater en dat degene die het loost een prijs per m³ moet betalen, waarvan het bedrag wordt gepubliceerd op de website van VIVAQUA."

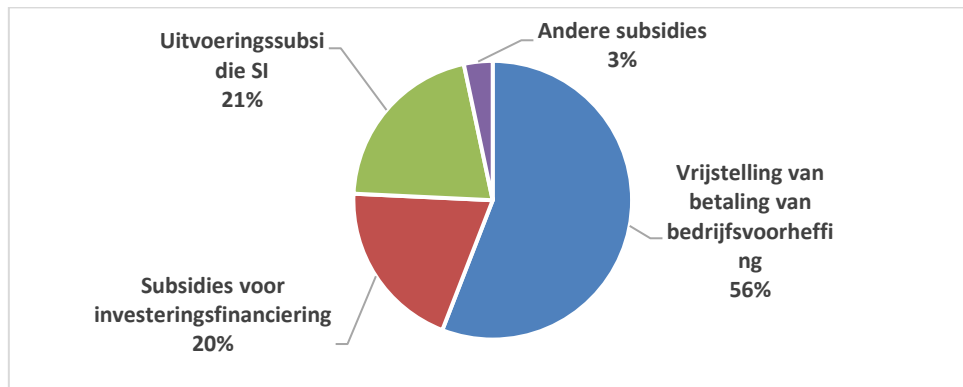
¹⁹ De door Leefmilieu Brussel toegekende winningsvergunningen voor het verlagen van het grondwaterpeil hebben betrekking op maximaal toegestane debieten; de toegekende vergunningen leggen echter geen enkel systeem op voor het tellen van de daadwerkelijk verlaagde debieten. VIVAQUA beschikt dus niet over cijfers met betrekking tot de daadwerkelijk onttrokken volumes (die hangen af van het grondwaterpeil, dat op zijn beurt wordt beïnvloed door de neerslag in een bepaalde periode).

- Anekdotisch levert VIVAQUA gratis water aan een Waalse landeigenaar in ruil voor een erfdienstbaarheid die historisch ten gunste van VIVAQUA werd gevestigd in een notariële akte voor een belangrijke toevoerleiding die het eigendom van de landeigenaar doorkruist.

2.4.2 Subsidies

VIVAQUA heeft subsidies ten bedrage van € 5.736.010 gerapporteerd die bestemd zijn voor het regulatoire boekjaar 2023. Hun uitsplitsing is opgenomen in Figuur 8.

Figuur 8: uitsplitsing²⁰ van de in 2023 vereffende subsidies

Deze gerapporteerde subsidiebedragen omvatten niet de uitzonderlijke subsidie van € 12,1 miljoen die de Brusselse Hoofdstedelijke Regering in december 2023 heeft vereffend. VIVAQUA vraagt immers om deze subsidie te koppelen aan het boekjaar waarin ze in de boekhouding wordt opgenomen, i.e. 2024 (om de EIB-ratio's in acht te nemen).

We herinneren eraan dat VIVAQUA in het kader van de controle ex post 2022 had gevraagd om in de saldi geen rekening te houden met een subsidie van € 3.100.000 die in 2022 werd geboekt maar eerder werd vereffend (dus om rekening te houden met een toewijzing gekoppeld aan het boekjaar van vereffening en niet met het boekjaar van boeking, i.e. tegengesteld met wat VIVAQUA voorstelt om voortaan te doen voor de buitengewone subsidie van € 12,1 miljoen). BRUGEL stemde destijds in met dit verzoek op voorwaarde dat de methodologie voor berekening van de saldi van de subsidies dezelfde zou blijven tijdens de regulatoire periode.

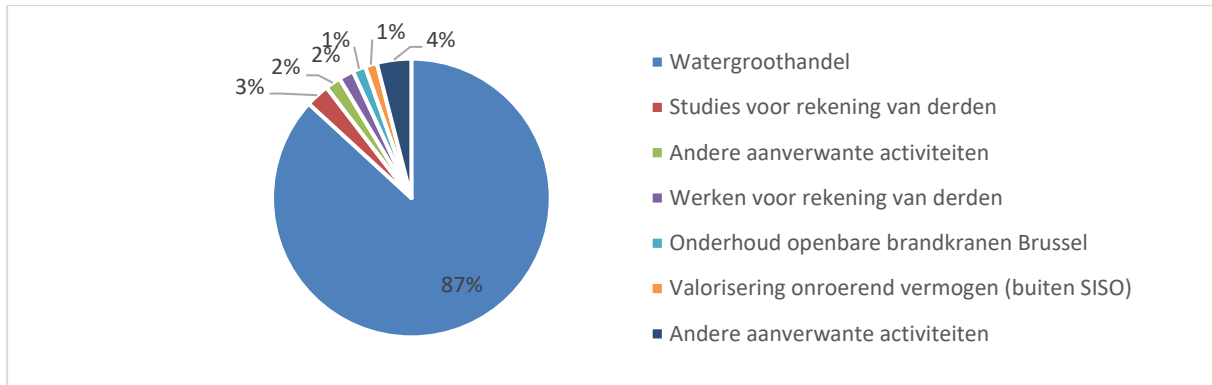
Bijgevolg stemt BRUGEL ermee in om de toewijzing van de subsidies in aanmerking te nemen ten opzichte van hun jaar van boeking in de rekeningen van VIVAQUA voor zover twee voorwaarden in acht worden genomen:

- 1) De in 2022 geboekte subsidie van € 3.100.000 moet in aanmerking worden genomen in de regulatoire saldi. Er wordt bijgevolg een correctie aangebracht in de niet-beheersbare saldi van 2022 (zie subsectie 3.4.5).
- 2) De methode van toewijzing van de subsidies (i.e. aan het boekjaar waarin de subsidie wordt geboekt) mag niet meer veranderen tot aan het einde van de regulatoire periode.

²⁰ De opname van de vrijstelling van de betaling van de bedrijfsvoorheffing in de categorie subsidies vloeit voort uit de boekhoudkundige aard van deze post: VIVAQUA houdt het brutoloon van de medewerkers in en verandert niets aan de verrekening van hun nettoloon, maar heeft van de federale overheid de toestemming gekregen om niet het volledige bruto-/nettoverschil aan de fiscus af te dragen: het saldo dat VIVAQUA inhoudt, moet dus wettelijk/boekhoudkundig worden ingedeeld als een subsidie en niet als een lastenverlichting.

2.4.3 Aanverwante activiteiten

De aanverwante activiteiten van VIVAQUA leverden in 2023 € 48.219.222 op ten opzichte van de vooraf gebudgetteerde € 44.320.209, wat resulteert in een saldo van € 3.899.013 als schuld van VIVAQUA aan de gebruiker. Zoals geïllustreerd in Figuur 9 is de overgrote meerderheid van de opbrengsten uit aanverwante activiteiten afkomstig van de watergoothandel. Om redenen van commerciële vertrouwelijkheid verstrekt BRUGEL hier geen gedetailleerde informatie betreffende de opbrengsten van watergoothandel via contracten.

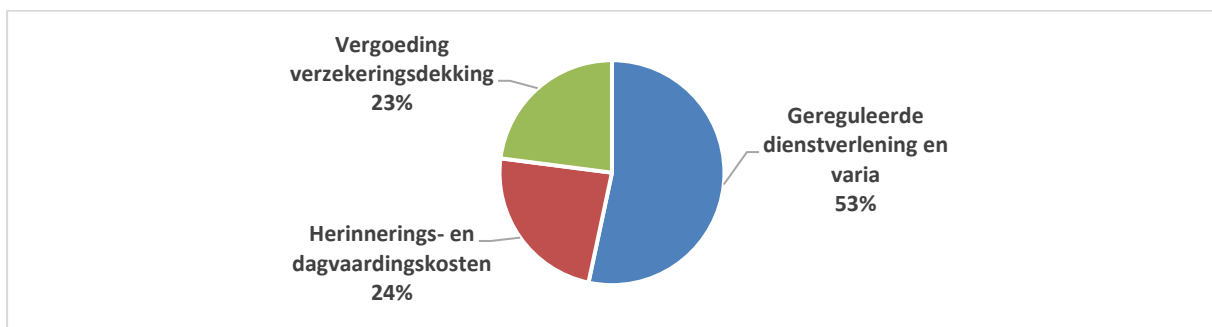

Figuur 9: Uitsplitsing van de opbrengsten van aanverwante activiteiten

Aangezien de aanverwante activiteiten a priori een positief financieel saldo moeten vertonen, wordt deze controle uitgevoerd in sectie 4.1.

2.4.4 Andere opbrengsten

Naast periodieke inkomsten, subsidies en inkomsten uit aanverwante activiteiten heeft VIVAQUA andere inkomsten ontvangen voor een totaalbedrag van € 5.112.946 in 2023 (gestegen ten opzichte van het bedrag van € 3.034.467 in 2022). Hun uitsplitsing is opgenomen in Figuur 10.

Figuur 10: Uitsplitsing van de overige opbrengsten ontvangen in 2023

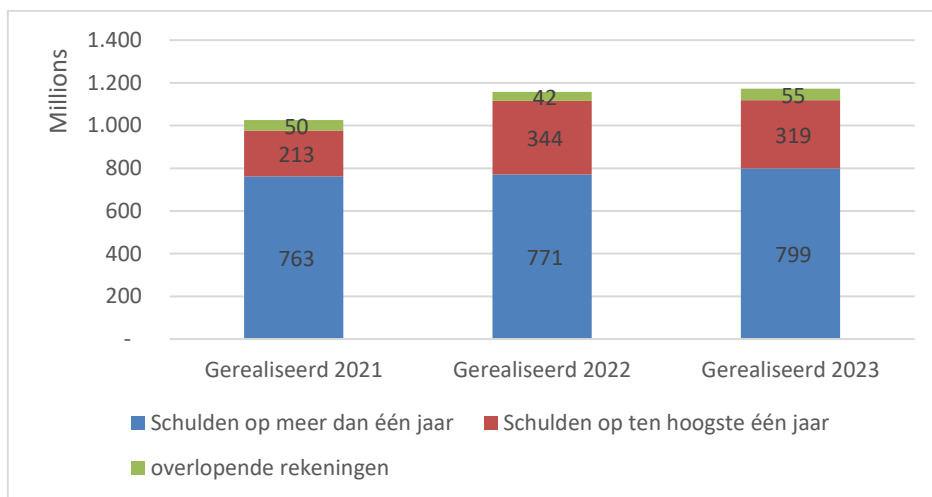
De levering van gereguleerde en diverse diensten omvat zowel de inkomsten uit niet-periodieke tarieven als de inkomsten uit onroerende goederen, terugwinningen van kosten enzovoort. Ze zijn gestegen in vergelijking met 2022 (€ 3.195.859 tegenover € 2.035.070). **BRUGEL stelt vast dat VIVAQUA door haar facturatieproblemen niet in staat is geweest om een analytische opvolging van de niet-periodieke tarieven op te zetten die haar in staat zou stellen om bepaalde van deze tarieven achteraf te corrigeren (naar boven of naar beneden), zoals ze had toegezegd bij het initiële tariefvoorstel. BRUGEL heeft dus geen gedetailleerd onderzoek kunnen uitvoeren van de niet-periodieke tarieven in deze controle ex post 2023, zoals dit ook het geval was voor de controle ex post 2022.** VIVAQUA heeft echter bevestigd dat het deze analytische monitoring zal opnemen in het kader van de voor 2024 geplande

ontwikkelingen binnen het Cockpit-project, aangezien een analytische monitoring van de niet-periodieke tarieven eind 2025 beschikbaar zou moeten zijn. Bovendien voorziet punt 7.1 Rapportmodellen van de tariefmethodologie in een overgangsfase: "Aangezien het door VIVAQUA geïnitieerde cockpitproject om onder meer te voldoen aan de boekhoudkundige vereisten van BRUGEL op het vlak van rapportering, een project is dat nog steeds loopt en nog enkele jaren zal duren, gaat BRUGEL akkoord met een 'overgangsfase' met het gebruik van een rapporteringsmodel dat in eerste instantie is aangepast aan de beschikbare datakaders van VIVAQUA. VIVAQUA verbindt zich ertoe om alles in het werk te stellen om de duur van deze overgangsfase zo kort mogelijk te houden en BRUGEL periodiek op de hoogte te houden van de voortgang van dit project."

De opbrengsten van de kosten van herinneringen en dagvaardingen stijgen sterk in vergelijking met 2022 (€ 943.682 tegenover € 91.000), als gevolg van de geleidelijke overname van de invorderingsprocedure in de tweede helft van het jaar 2023²¹, gecombineerd met een hogere facturering in 2023 in vergelijking met 2022.

2.5 Evolutie van de schuld

De schuld van VIVAQUA bedraagt € 1.172.772.849 op 31/12/2023 en is gestabiliseerd tegenover 2022 na een stijging met +13% die vorig jaar werd waargenomen, zoals te zien is in Figuur 11.

Figuur 11: Evolutie van de schuld van VIVAQUA

De belangrijkste wijziging in 2023 is de verschuiving van een deel van de kortetermijschuld naar de langetermijnschuld. In 2023 was VIVAQUA immers opnieuw in staat om de EIB-ratio's in acht te nemen (meer bepaald als gevolg van de door BRUGEL toegestane tariefverhoging) en daardoor kon ze op lange termijn leningen aangaan bij handelsbanken. Een ander opvallend feit met betrekking tot de schuld in 2023 was het feit dat VIVAQUA een derde financieringsprogramma bij de EIB kon afsluiten voor een bedrag van € 335 miljoen voor de periode 2023-2027, zonder dat er ditmaal een gewestelijke garantie werd geëist van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Hoewel de schuld in 2023 stabiel is gebleven ten opzichte van 2022, blijft die schuld zorgwekkend in vergelijking met het eigen vermogen van VIVAQUA. Anderzijds heeft de stijging van de rentelasten, meer bepaald als gevolg van de macro-economische context, een negatieve impact op de EIB-ratio's

²¹ Juni 2023 voor het versturen van de eerste herinneringen, september 2023 voor het versturen van de eerste ingebrekestellingen.

wat betreft de schuldaflossing; om die reden heeft VIVAQUA in december 2023 een verzoek ingediend bij de regering om een uitzonderlijke subsidie te verkrijgen (zie subsectie 2.4.2). **BRUGEL herhaalt bijgevolg haar vaststelling wat betreft de precaire balansstructuur van VIVAQUA, zoals al gezegd in de controle ex post 2022 en de beslissing tot goedkeuring van de tariefverhoging 2023-2026.**

2.6 KPI

De methodologie bepaalt wat volgt in punt 3.2:

"Naast de performance inzake de kosten besteedt de Regulator bijzondere aandacht aan de kwaliteit van de door de operator uitgevoerde dienstverlening. Rekening houdend met het feit dat de tariefvoering nieuw is binnen de watersector – zowel voor de operator als voor de Regulator – zal in deze tariefperiode strikt genomen geen enkele incentive regulation op de doelstellingen worden toegepast. Wel geeft de Regulator hierbij uitdrukking aan zijn wens om een dergelijk systeem te ontwikkelen voor de volgende tariefperiode. In voorbereiding hierop voegt de operator bij elk verslag van de ex post-controle de kwantificering van de indicatoren, opgenomen in bijlage 2 van deze methodologie.

(...)

De kwantificering van de indicatoren voor categorie 1 zal moeten worden meegedeeld bij de ex post-controle van het eerste jaar van de tariefperiode, d.w.z. 2023. De kwantificering van de indicatoren voor categorie 2 zal moeten worden meegedeeld bij de ex post-controle van het derde jaar van de tariefperiode, d.w.z. 2025."

De lijst van de voorlopige indicatoren waarvan sprake in de methodologie werd herzien op basis van een werk van meerdere jaren door BRUGEL in samenwerking met VIVAQUA. BRUGEL valideerde vervolgens het rapporteringsstramien van de technisch-economische indicatoren die door VIVAQUA in 2023 en later worden gerapporteerd. Op basis van dit werk kon een lijst van relevante indicatoren worden opgesteld voor de opvolging van de werking van de sector, die nodig zijn voor de tariefcontrole. Bovendien staan deze indicatoren ook ten dienste van VIVAQUA, aangezien zij van deze oefening met BRUGEL gebruik heeft gemaakt om bepaalde gegevens en indicatoren te herdefiniëren die nuttig zijn voor de interne opvolging.

De volledige officiële rapportering van de technisch-economische indicatoren door VIVAQUA vond dus plaats op 3 mei 2023, na uitwisselingen die als doel hadden de toegestuurde indicatoren en brongegevens te valideren. Dankzij de uitgevoerde rapportering, en dan meer bepaald over de historische waarden sinds 2019, heeft BRUGEL nu een duidelijker zicht op de activiteiten van VIVAQUA en haar prestaties in 2023. Deze indicatoren werden gepubliceerd in het Observatorium van de watersector, toegankelijk op de website van BRUGEL²².

Aangezien momenteel geen enkele tariefincentive verbonden is met de indicatoren, analyseert deze beslissing de waarden ervan niet.

22

<https://app.powerbi.com/view?r=eyJrljoiMWMzMmE2ZGltZDQ4Ni00MjU5LWFINTgtYml2YzRiYzc3YTBjliwidCl6lmMwYjg2YzA3LWRhZGUtNDkyMCIhYzEzLWlwZWVhZDZiMmM5NSIsImMiOjh9>

3 Controle van de gerapporteerde saldi voor 2023

Nu de ontwikkelingen voor het begrotingsjaar 2023 zijn geanalyseerd, is deze sectie bedoeld om redenen te geven voor het verwerpen van onredelijk geachte kosten voordat de regulatoire saldi worden berekend. Volgens de gemaakte afspraken worden de lasten weergegeven met een plusteken en de opbrengsten met een minteken. Volgens dezelfde afspraken:

- leidt een positief saldo tot een schuld van de gebruiker ten opzichte van VIVAQUA;
- leidt een negatief saldo tot een schuld van VIVAQUA ten opzichte van de gebruiker.

3.1 Verwerping van onredelijke kosten

In overeenstemming met de tariefmethodologie en meer bepaald de bijlage I 'Door BRUGEL toegepaste criteria voor de evaluatie van het onredelijke of onnodige karakter van de elementen van het totale inkomen van de distributienetbeheerder' (hierna 'bijlage van de verwerpingscriteria')²³ mogen de beheersbare en niet-beheersbare kosten (en kostenverminderingen) slechts ex ante en ex post in de tarieven worden verrekend voor zover BRUGEL ze niet heeft verworpen vanwege hun onredelijke of niet-noodzakelijke karakter; een karakter dat geanalyseerd wordt ten opzicht van de goede uitvoering van de taken die de geldende wetgeving of reglementering de distributienetbeheerder oplegt en, in het bijzonder, het behoud of de verbetering van de veiligheid, de efficiëntie en de betrouwbaarheid van het net of de kwaliteit van de dienstverlening aan de klanten. Het onredelijke of onnodige karakter van bepaalde kosten, dat hun verwerping rechtvaardigt, dient uitdrukkelijk gemotiveerd te worden. Onverminderd de tariefmethodologie van BRUGEL bepaalt de bijlage van de verwerpingscriteria dat de elementen van het totale inkomen²⁴ die aan een of meerdere (sub)criteria voor verwerping voldoen, als onredelijk of niet noodzakelijk kunnen worden beschouwd. Deze (sub)criteria waren een reden om sommige kosten als onredelijk te beschouwen ter gelegenheid van de controle ex post 2022; de argumentatie daarvoor is opgenomen in een vertrouwelijke bijlage bij de beslissing ex post 2022.

Zoals aangekondigd in de beslissing ex post 2022, heeft BRUGEL in de huidige controle ex post 2023 de analyse voortgezet van de onredelijke kosten in verband met de disfuncties die werden vastgesteld in het beheer van het project SAP IS-U en van de navolgende factureringsproblemen. **Deze analyse, opgenomen in een vertrouwelijke bijlage bij deze beslissing, heeft geleid tot een verwerping van onredelijke kosten voor een bedrag van € 12.342.976 voor het boekjaar 2023**, als volgt uitgesplitst:

- Financiële kosten tot dekking van de behoefte aan kasmiddelen die in 2023 is ontstaan door de factureringsproblemen: € 2.420.079
- Consultancy- en onderaannemingskosten in verband met de implementatie van SAP IS-U en het beheer van de factureringsproblemen in 2023 (niet-geactiveerde OPEX-kosten): € 4.287.104
- Consultancy- en onderaannemingskosten in verband met de implementatie van SAP IS-U (geactiveerde kosten): € 5.578.927
- Vergoedingen betaald aan HYDRIA in het kader van de overeenkomst om de betalingen te faciliteren en opnieuw te spreiden: € 56.866

---

²³ <https://www.brugel.brussels/publication/document/notype/2021/fr/Les-criteres-rejet-Vivaqua.pdf>

²⁴ Ongeacht of ze als beheersbaar of niet-beheersbaar worden gecategoriseerd.

Anderzijds meent BRUGEL, op basis van een studie die werd gevoerd in samenwerking met SIA Partners (bijlage bij deze beslissing) en in overleg met VIVAQUA, dat de factureringsproblemen van VIVAQUA en de navolgende niet-hervatting van een volledige procedure tot invordering van de onbetaalde facturen aanleiding zullen geven tot onderstaande bedragen aan niet-invorderbare schuldvorderingen:

- Voor de facturen uitgegeven vóór 2022: € 5.000.000 toerekenbaar aan de niet-hervatting van een volledige invorderingsprocedure;
- Voor de facturen uitgegeven na 2022 (met inbegrip van 2022): € 16.207.451²⁵ toerekenbaar aan de factureringsproblemen die zich voordoen sinds de problematische Go-Live van SAP IS-U op 15 november 2021 alsook aan de niet-hervatting van een volledige invorderingsprocedure.

BRUGEL zal deze bedragen verwerpen naarmate VIVAQUA de openstaande schuldvorderingen zal omzetten in niet-invorderbare schuldvorderingen. Daartoe vraagt BRUGEL aan VIVAQUA om in de toekomstige controles ex post de uitsplitsing van de bedragen die overgaan naar niet-invorderbare schuldvorderingen voor te stellen in het boekjaar volgens het jaar van uitgifte van de betrokken facturen.

Anderzijds verbindt BRUGEL zich ertoe het bedrag van deze verwerpingen van niet-invorderbare schuldvorderingen in verband met de factureringsproblemen en de navolgende niet-hervatting van een volledige procedure tot invordering van de onbetaalde facturen in de toekomst niet opnieuw te beoordelen voor zover aan twee voorwaarden wordt voldaan:

- i. Het bestaan van een ononderbroken procedure van invordering met inachtneming van de beste praktijken.
- ii. De invoering van een precieze waarderingsregel met betrekking tot de niet-invorderbare schuldvorderingen met inachtneming van de beste praktijken²⁶;

---

²⁵ Op te merken valt dat dit bedrag lager is dan het gemiddelde van het bereik zoals geraamd in de SIA-studie, als gevolg van nieuwe elementen die VIVAQUA op 6 maart 2025 aan BRUGEL heeft voorgesteld. BRUGEL is verbaasd dat deze elementen zo laat werden voorgesteld en is van mening dat ze hadden kunnen worden meegedeeld ter gelegenheid van de studie door SIA Partners die gedurende vier maanden in overleg met VIVAQUA werd gevoerd. BRUGEL is van mening dat VIVAQUA in het kader van deze studie onvoldoende inspanningen heeft geleverd.

²⁶ Informatie verstrekt door VIVAQUA aan BRUGEL op 17/01/2025 met betrekking tot de beoogde praktijken:

- "de rekeningen 2024 zullen een specifieke waarderingsregel bevatten met betrekking tot de niet-invorderbare schuldvorderingen;
- een eerste voorstel werd overgelegd aan het auditcomité en aan de revisor, die het hebben goedgekeurd;
- deze regel zal voor goedkeuring aan onze RvB worden overgelegd;
- desgevallend zal de regel worden toegepast en opgenomen in ons financieel verslag 2024.
- In zijn huidige staat voorziet het voorstel van waarderingsregel erin om onbetaalde facturen die ouder zijn dan 3 jaar en niet het voorwerp uitmaken van een betalingsplan dat wordt nagekomen noch van een beslag op onroerend goed in uitvoering over te brengen naar de niet-invorderbare schuldvorderingen."

Ten laatste op 24 juni 2025 moet VIVAQUA de genoemde invorderingsprocedure en regels voor boekhoudkundige overgang naar de niet-invorderbare schuldvorderingen voorstellen aan BRUGEL. BRUGEL zal dan evalueren of de invorderingsprocedure op voldoende wijze beantwoordt aan de beste praktijken en of de waarderingsregel voldoende nauwkeurig is. BRUGEL zal de goede toepassing van deze procedures en regels controleren ter gelegenheid van de volgende controles ex post.

Tot slot dient te worden onderstreept dat de hierboven vermelde raming van de te verwerpen onredelijke niet-invorderbare schuldvorderingen werd gemaakt op basis van een aanvaardbaar percentage niet-invorderbare facturen van 4%²⁷ van het gefactureerde bedrag van het jaar dat in dezelfde studie van SIA Partners werd geobjectiveerd. Daar het percentage dat VIVAQUA ex ante had voorgesteld voor de berekening van het budgettair traject van de niet-invorderbare schuldvorderingen en de berekening van het plafond ex post gelijk is aan 1,5%, stemt BRUGEL ermee in om het te verhogen tot 4%²⁸ en dat ook voor het boekjaar 2022²⁹.

Onderstaande Tabel 8 vat de verwerpingen van onredelijke kosten samen die BRUGEL maakt in verband met de disfuncties die werden vastgesteld in het kader van het beheer van het project SAP IS-U en van de navolgende factureringsproblemen; voor alle boekjaren samen gaat het om een totaal bedrag van € 34.600.212.

Type verworpen kosten	Boekjaar 2022	Boekjaar 2023	Boekjaren post 2023	TOTAAL
Consultancy- en onderaannemingskosten (OPEX)	€ 375.932	€ 4.287.104		€ 4.663.036
Consultancy- en onderaannemingskosten (CAPEX)		€ 5.578.927		€ 5.246.691
Financiële kosten	€ 651.142	€ 2.420.079		€ 3.071.221
Vergoedingen HYDRIA	€ 22.711	€ 56.866		€ 79.577
Niet-invorderbare vorderingen			€ 21.207.451	€ 21.207.451
TOTAAL	€ 1.049.785	€ 12.342.976 ³⁰	€ 21.207.451	€ 34.600.212

Tabel 8: synthese van de verworpen onredelijke kosten in verband met SAP en de factureringsproblemen

De bedragen van deze verwerpingen zullen in de toekomstige controles ex post niet meer worden verhoogd of verlaagd indien VIVAQUA de bovenstaande voorwaarden i. en ii. in acht neemt.

²⁷ Ter vergelijking: het percentage niet-invorderbare schuldvorderingen dat jaarlijks wordt waargenomen in de watersector in Wallonië in de periode 2017-2023, ligt tussen 2,14% en 2,65% en vertoont de neiging af te nemen (zie Waalse barometer van de waterarmoede – stand van zaken 2024: <https://www.aquawal.be/servlet/Repository/24-178-barometre-wallon-de-la-precarite-hydrigue-2024.pdf?ID=17857&saveFile=true>).

²⁸ Zie subsecties 3.3.2, 3.3.5, 3.4.5 voor de impact van deze verhoging op het plafond 2023, op het beheersbare saldo 2022 en op het niet-beheersbare saldo 2022.

²⁹ Daarbij is een correctie van de saldi 2022 noodzakelijk, die wordt gemaakt in de secties 3.3.5 en 3.4.5.

³⁰ Met deze uitsplitsing: € 4.287.104 verwerpingen van beheersbare kosten en € 8.055.872 verwerpingen van niet-beheersbare kosten.

3.2 Verwerping van kosten voorzien door de methodologie

3.2.1 Afschrijving van de TFM

In antwoord op bijkomende vragen in het kader van het initiële tariefvoorstel heeft VIVAQUA bevestigd dat het niet haar bedoeling is om 'de gebruikers tweemaal voor dezelfde investering te laten betalen, eenmaal via een deel van de TFM dat rechtstreeks in de resultatenrekening wordt opgenomen, en een tweede maal via de afschrijving van de investeringen die (contant) worden gefinancierd met dit deel van de TFM, maar zonder deze afschrijving te compenseren met een overeenkomstige afschrijving van de op de passiefzijde geboekte TFM.'

VIVAQUA was daarop de volgende verbintenissen aangegaan:

'VIVAQUA stelt jaarlijks ex post een gedetailleerd overzicht op van de toewijzing van de TFM (opgenomen in de resultaten of geboekt aan de passiefzijde van de balans) en houdt op basis daarvan een geactualiseerde situatie bij van de vaste activa waarvan de afschrijvingen in aanmerking komen om in de toegestane inkomsten te worden opgenomen. De afschrijvingen die uitgesloten zijn om te worden opgenomen, worden op dezelfde wijze verwerkt als de afschrijvingen van de herwaarderingsmeerwaarde, die eveneens van de toegestane inkomsten zijn uitgesloten. Het model voor de opvolging van de verwerking van deze afschrijvingen kan tegen het einde van het jaar in overleg met BRUGEL worden opgesteld.'

Zoals aangekondigd in de beslissing ex post 2022, hebben BRUGEL en VIVAQUA met elkaar overlegd over richtsnoeren betreffende de verwerking ex post van de TFM tijdens de periode 2022-2026. Uit dit overleg blijkt dat de waarde ex post van de TFM altijd gelijk zal worden gemaakt met haar waarde ex ante en dat de afschrijving van de TFM zal worden verricht met een percentage van 1,5%. Het merendeel van de investeringen die via de TFM worden gefinancierd, wordt immers ook afgeschreven tegen dit percentage; op die manier is de verwerking ex post eenvoudiger en voorzienbaarder voor de operator. Bijgevolg wordt de afschrijving van de TFM 2023 berekend zoals hierna aangegeven:

TFM ex post 2022 (na correctie)	€ 16.237.137
TFM ex post 2023	€ 21.567.726
TFM gecumuleerd	€ 37.804.863
Afschrijvingspercentage	1,5%
Afschrijving te verwerpen TFM	€ 567.073

Tabel 9: berekening van de afschrijving van de in 2023 te verwerpen TFM

Bovendien en als gevolg van de richtsnoeren wordt de afschrijving van de TFM die in 2022 werd verricht met twee verschillende percentages (1,5% en 12,5%, zie punt 3.2.1 van de beslissing ex post 2022) gecorrigeerd in de huidige beslissing (zie subsectie 3.4.5).

3.2.2 Kosten van het toegelaten maar niet-gefactureerde verbruik

De motivering van de methodologie bepaalt bij punt 1.2.2.4 dat de activiteit [van waterlevering in verband met brandkranen op openbare en privé domeinen of openbare palen in het BHG]³¹ onderworpen is aan een

³¹ De volumes in verband met douches en openbare fonteinen zijn opgenomen in de verliezen van dit boekjaar.

eigen tarief en dat de kosten systematisch verworpen worden zolang deze volumes niet worden gefactureerd of zolang de activiteit niet als AAB is geklasseerd'. BRUGEL stelt vast dat de brandkraanvolumes niet werden gefactureerd door VIVAQUA in 2023. BRUGEL verwerpt dan ook de inkomstenderving voor dit boekjaar en aanvaardt nog om de marginale kosten van Tailfer te gebruiken voor de waardering van de bijbehorende volumes voor dit boekjaar 2023, bij gebrek aan een andere parameter die wordt bepaald in overleg met de operator. BRUGEL en VIVAQUA zullen de waardering van het toegelaten maar niet gefactureerde verbruik in 2025 moeten vaststellen.

Het toegestane maar niet gefactureerde verbruiksvolume wordt meegedeeld op basis van metingen geleverd door meters of op basis van, *bij gebrek aan een meter, een volumeraming* (punt 4.2.5.1 van de methodologie).

De volumes die door de gemeenten uit brandkranen worden geput, en de volumes water die nodig zijn voor de werking van het net en voor brandbestrijding, worden opgenomen in de *'toegestane maar niet gefactureerde'* volumes. De hoeveelheden water die nodig zijn voor het beheer van het net en voor brandbestrijding, worden momenteel geschat op respectievelijk 12.000 m³ en 7.000 m³.

In haar initiële tariefvoorstel heeft VIVAQUA een volumetrische schatting opgegeven voor het toegestane maar niet gefactureerde verbruik van in totaal 319.000 m³, berekend door het volume van het gemeten gefactureerde verbruik te vermenigvuldigen met een factor 0,005 (internationale norm). Volgens diezelfde methodologie wordt het volume van het toegelaten maar niet gefactureerde verbruik voor 2023 ex post geraamd op 299.355 m³. Het tekort voor VIVAQUA, en dus voor de gebruiker, zou € 107.489 bedragen in de eerste hypothese en zou door BRUGEL worden verworpen in deze controle ex post 2023.

Sinds de indiening van het tariefvoorstel heeft VIVAQUA projecten ondernomen om de volumes te meten die de brandkranen in verschillende gemeenten verlaten. Voor 2023 beschikt VIVAQUA over de totale reële volumes voor Oudergem, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Sint-Joost, Ukkel, Watermaal-Bosvoorde en Sint-Lambrechts-Woluwe. Bij extrapolatie naar de andere Brusselse gemeenten (op basis van het aantal zwanenhalzen die met de meters worden geleverd) wijzen deze volumes op een totale waterafname uit brandkranen door gemeentelijke diensten die veel lager ligt dan de schatting op basis van de internationale ratio.

De cijfers van 2023 op basis van 8 gemeenten laten toe een eerste raming te verkrijgen en BRUGEL stemt ermee in om die te gebruiken. Het geraamde volume voor het hele BHG bedraagt dus **11.065 m³**. Dit cijfer wordt berekend op basis van de gegevens die VIVAQUA heeft toegestuurd in een ad-hocnota, maar BRUGEL heeft enkel rekening gehouden met de gegevens voor 2023 (en begin 2024) om het volume voor 2023 vast te stellen. BRUGEL wijst VIVAQUA er immers op dat het doel erin bestaat om de gemeten volumes per jaar te verkrijgen. Teneinde de coherentie van de verbruikte maar niet gefactureerde volumes te verzekeren, zullen deze gegevens betreffende het verbruik door de gemeenten voortaan bovendien worden verstrekt in het kader van de jaarlijkse KPI-rapportering. BRUGEL moedigt VIVAQUA aan om de inspanningen voort te zetten voor consolidatie van de opmeting van het reële verbruik door de gemeenten

BRUGEL is dus van mening dat de toegelaten maar niet gefactureerde verbruikte volumes gelijk zijn aan **30.065 m³** (12.000 m³+ 7.000 m³ + 11.065 m³) voor een totale verwerping van € 10.795.

3.3 Incentive regulation - saldo op de beheersbare kosten

De beheersbare kosten zijn per definitie kosten waarvan de operator rechtstreeks een deel van of hun totale evolutie kan beïnvloeden. De incentive regulation waarin het regelgevende kader voorziet, is dan ook van toepassing op deze klasse van kosten, waarbij hun waarden die in 2023 werden gerealiseerd met een plafondwaarde worden vergeleken, waarbij een saldo ontstaat op beheersbare kosten. Indien het verschil dat uit deze vergelijking voortvloeit, minder dan 5% van de plafondwaarde bedraagt, zal de helft van dit verschil worden teruggestort in het Reguleringsfonds en zal de andere helft worden

toegewezen aan het resultaat van VIVAQUA (incentive dus voor VIVAQUA om de plafondwaarde te overtreffen). Het deel van het saldo boven 5% van de plafondwaarde wordt dan volledig gestort in het Reguleringfonds.

De beheersbare kosten worden in drie regulatoire onderklassen verdeeld: de beheersbare kosten met efficiëntiefactor (BKMEF), de variabele beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (variabele BKZEF) en de specifieke beheersbare kosten zonder efficiëntiefactor (specifieke BKZEF). Voor elk van die drie subcategorieën gelden verschillende door de methodologie gespecificeerde regels om de plafondwaarde te berekenen, die het voorwerp uitmaken van de drie volgende deelrubrieken.

3.3.1 Controle van de berekening van de plafondwaarde van de BKMEF

De plafondwaarde voor de BKMEF wordt door de methodologie bepaald volgens de volgende iteratieve formule:

$$BKMEF_{t+1}^{Effectief} = BKMEF_t^{Effectief} * [1 + (Ic_t^{Effectief} - E_t)]$$

waarbij $BKMEF_t^{Effectief}$ "alle gebudgetteerde (opnieuw geïndexeerde) beheersbare kosten met efficiëntiefactor van het jaar t" is. De gebruikte indexatie-index Ic_t is een gemiddelde van de gezondheidsindex en het indexcijfer van de consumptieprijzen, gewogen met respectievelijk het aandeel van de personeelskosten in de begroting van de BKMEF en het aandeel van de andere BKMEF.

	Realiteit 2023
Schommeling gezondheidsindex	4,33%
Schommeling ICP	4,05%
Personeelskosten	117.482.902
Overige BKMEF	42.622.246
Indexatie-index	4,26%

Tabel 10: Gekozen indexatie-index voor de berekening van de plafondwaarde van de BKMEF

De plafondwaarde van de BKMEF 2023 wordt dan verkregen door bovenstaande formule toe te passen met de indexatie-index berekend in Tabel 10 en de efficiëntiefactor E_t zoals in aanmerking genomen in het ITV voor 2023 (i.e. 0,79%³²):

Plafondwaarde BKMEF 2022 ³³	€ 150.710.124
$Ic_{2023}^{Effectief}$	4,26%

³² Zie sectie 6.7.1 van de beslissing tot goedkeuring van het initiële tariefvoorstel (beslissing 181 van BRUGEL van 07/12/2021).

³³ Zie beslissing ex post VIVAQUA 2022 (beslissing 265 van BRUGEL van 19/03/2024).

E_{2023}	0,79%
Plafondwaarde BKMEF 2023	€ 155.932.923

Tabel 11: berekening plafondwaarde BKMEF 2023

Daar de voor 2023 begrote BKMEF gelijk zijn aan € 140.931.579, gaat het verschil tussen dit budget en de plafondwaarde zoals berekend in Tabel 11 naar een niet-beheersbaar saldo van **€ 15.001.344** (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA, zie subsectie 3.4.2).

3.3.2 Controle van de berekening van de variabele BKZEF

De plafondwaarde voor de variabele BKZEF wordt door de methodologie bepaald volgens de volgende formule:

$$KVariabel_t^{Effectief} = \sum_{i=1}^n (EK_i^{Budget} * Variabel_i^{effectief})_t^{Effectief} + Konbetaald_t^{Effectief}$$

waarbij

- $EK_i^{begroting}$ overeenstemt met "de voorlopige eenheidskosten voor de categorie van de kosten 'i' voor het beschouwde jaar en rekening houdt met de inflatie of elke andere evolutie"
- $Variabel_i^{effectief}$ overeenstemt met "de effectieve waarde van de variabele die in aanmerking wordt genomen voor de kostencategorie i".
- $Konbetaald_t^{Effectief}$ overeenstemt met de plafondwaarde voor de niet-invorderbare schuldvorderingen, berekend door vermenigvuldiging van een redelijk percentage 'onbetaald', bepaald in overleg tussen VIVAQUA en BRUGEL, met het totale effectieve bedrag van het in jaar t gefactureerde verbruik

Slechts twee BKZEF hadden een aanverwante exogene variabele ex ante en worden daarom beschouwd als variabele BKZEF: de kosten voor 'Energie' en de kosten voor 'Aannemers'. De berekening ex post van hun plafondwaarde en van de kostprijs van de onbetaalde facturen maakt het voorwerp uit van de volgende subsecties.

Plafondwaarde variabele BKZEF 'Energie'

Het kostenplafond 'energie' wordt opgesplitst in vier afzonderlijke plafonds³⁴:

- Een plafond voor elk van de drie belangrijkste stroomgebieden, waarvan de gebudgetteerde eenheidskosten gelijk zijn aan het referentieverbruik van 2021. Deze eenheidskosten blijven ongewijzigd gedurende de hele periode. De exogene variabele voor elk van de drie belangrijkste opvanglocaties is de energiekost (in €/kWh) vermenigvuldigd met het volume dat door elk van de locaties wordt geproduceerd.
- Een bijkomend 'kunstmatig' plafond dat het resterende deel van de energiekosten vertegenwoordigt waarvoor VIVAQUA niet verantwoordelijk is. Daarom zijn de gebudgetteerde eenheidskosten gelijk aan 1 en is de exogene variabele gewoon de kosten in €.

Er moet worden benadrukt dat de gebudgetteerde eenheidskosten niet opnieuw hoeven te worden geïndexeerd, aangezien de inflatie intrinsiek in aanmerking wordt genomen in de exogene variabele van

³⁴ Zie subsectie 3.3.2 van de beslissing ex post VIVAQUA 2022.

de energiekosten. Tabel 12 hieronder geeft de details van de berekening van het plafond van 2023 voor de variabele BKZEF energie in toepassing van de hierboven uiteengezette overwegingen.

	Tailfer	Bergen	Vedrin	Andere
Verbruik 2023 [kWh]	29.175.106	9.499.903	6.907.201	
Productie 2023 [m ³]	39.834.934	14.586.063	8.610.323	
Energiekosten 2023 [€]	4.202.697	1.476.895	999.881	3.233.862
Exogene variabele 2023 [€/kWh * m ³]	5.738.254	2.267.611	1.246.423	3.233.862
Begrote eenheidskosten [kWh/m ³]	0,780	0,744	0,851	1
Plafond [€]	4.475.838	1.687.102	1.060.706	3.233.862
Totaal plafond	10.457.509			

Tabel 12: berekening plafondwaarde 2023 variabele BKZEF energie

Plafondwaarde variabele BKZEF Aannemers

De begrote eenheidskosten voor 2023 bedragen 0,68³⁵ en hoeven niet opnieuw te worden geïndexeerd, aangezien de inflatie intrinsiek in aanmerking wordt genomen in de exogene variabele (gerealiseerde investeringen van het WBP).

	Gerealiseerd 2022
Begrote eenheidskosten	0,68
Gerealiseerde exogene variabele	94.885.275
Plafondwaarde BKZEF aannemer	64.521.987

Tabel 13: Berekening ex post van de plafondwaarde van de BKZEF Aannemers

Plafondwaarde variabele BKZEF onbetaalde facturen

Het plafond voor onbetaalde facturen wordt, in toepassing van de methodologie, verkregen door een redelijk percentage van onbetaalde facturen (vastgesteld in overleg tussen VIVAQUA en BRUGEL) te vermenigvuldigen met het totale werkelijke gefactureerde verbruik in 2022.

Het redelijke percentage onbetaalde facturen werd door VIVAQUA voorgesteld op 1,5% en door BRUGEL ex ante aanvaard toen de beslissing werd genomen om het ITV goed te keuren. **Echter, het redelijke percentage onbetaalde facturen dat wordt gebruikt voor de berekening ex post van het plafond, wordt met de huidige beslissing verhoogd tot 4% voor de periode 2022-2026 als gevolg van overleg tussen VIVAQUA en BRUGEL³⁶.** Daar de effectieve gefactureerde bedragen in 2023 gelijk zijn aan € 306.140.493, is het plafond 2023 voor de niet-invorderbare schuldvorderingen dus gelijk aan € 12.245.620.

³⁵ Zie subsectie 3.3.2 van de beslissing ex post VIVAQUA 2022.

³⁶ In het kader van de studie door SIA Partners met als doel een objectief beeld te krijgen van de niet-invorderbare schuldvorderingen die toerekenbaar zijn aan de factureringsproblemen van VIVAQUA (zie subsectie **Erreur ! Source du renvoi introuvable.**).

Totale plafondwaarde variabele BKZEF

De totale plafondwaarde van de variabele BKZEF, i.e. de basis voor berekening van het bijbehorende saldo, wordt verkregen door de drie hierboven berekende plafonds bij elkaar op te tellen en wordt nader toegelicht in Tabel 14.

BKZEF	Budget	Plafondwaarde 2023
Energie	€ 10.478.612	€ 10.457.509
Aannemers	€ 74.198.252	€ 64.521.987
Niet-invorderbare facturen	€ 3.616.249	€ 12.245.620
TOTAAL	€ 88.293.113	€ 87.225.115

Tabel 14: totale plafondwaarde variabele BKZEF 2023

Het verschil tussen de plafondwaarde van de variabele BKZEF 2023 en de vooraf begrote variabele BKZEF voor datzelfde jaar (€ 88.293.113) komt bij een niet-beheersbaar saldo 'verschil voortvloeiend uit de indexering van de variabele BKMEF' ten bedrage van € -1.067.998 (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker gelijk aan € 1.067.998, zie sectie 3.4.2).

3.3.3 Controle van de berekening van de plafondwaarde van de specifieke BKZEF

De plafondwaarde voor de variabele BKZEF wordt bepaald volgens de volgende iteratieve formule:

$$K - \text{specifiek}_{t+1}^{\text{Effectief}} = K - \text{specifiek}_t^{\text{effectief}} * (1 + I_c^{\text{Effectief}})$$

Waarbij $K_{\text{specifiek}_t^{\text{Effectief}}}$ staat voor "het geheel van de begrote specifieke beheersbare kosten (opnieuw geïndexeerd) van het jaar t" en $I_c^{\text{Effectief}}$ staat voor de gebruikte indexatie-index (i.e. de index van de consumptieprijzen voor de specifieke BKZEF, +4,05% in 2023).

	Plafondwaarde 2022	Plafondwaarde 2023
Specifieke BKZEF (Totaal)	11.546.901	12.014.551

Tabel 15: Berekening van de plafondwaarde specifieke BKZEF 2022

Anderzijds komt het verschil tussen de plafondwaarde van de specifieke BKZEF 2023 en de vooraf begrote specifieke BKZEF voor datzelfde jaar (€ 10.683.595) bij een niet-beheersbaar saldo 'verschil voortvloeiend uit de indexering van de specifieke BKZEF' ten bedrage van € 1.330.956 (schuld van de gebruiker ten opzichte van VIVAQUA gelijk aan € 1.330.956, zie sectie 3.4.2).

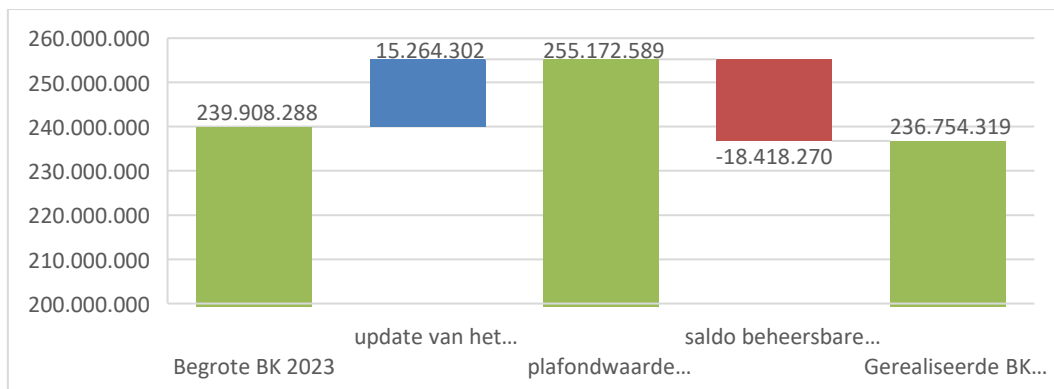
3.3.4 Saldo op beheersbare kosten vóór correcties

De "incentive plafondwaarde" waarop het mechanisme van incitatieve regulering betrekking heeft, wordt verkregen door optelling van de drie plafonds op beheersbare kosten die in de voorgaande subsecties worden voorgesteld. Deze incentive plafondwaarde wordt vervolgens vergeleken met de beheersbare kosten die werkelijk werden gerealiseerd om uit te komen bij het saldo op de beheersbare kosten, dat € -7.393.482 bedraagt voor boekjaar 2022, zoals wordt weergegeven in Tabel 16.

	Begrote kosten 2023	Plafondwaarde 2023	Gerealiseerde kosten 2023	Beheersbaar saldo 2023
BKMEF	140.931.579	155.932.923	160.105.148	4.172.225
Variabele BKZEF	88.293.113	87.225.115	9.034.247	- 19.610.191
Specifieke BKZEF	10.683.595	12.014.551	9.034.247	- 2.980.304
TOTAAL BK	239.908.288	255.172.589	236.754.319	- 18.418.270

Tabel 16: Berekening van het saldo op beheersbare kosten (vóór verwerpingen)

Figuur 12 verduidelijkt op een grafische manier de verschillende uitgevoerde berekeningen in deze sectie 3.3, door duidelijk de herkomst te identificeren van beide samengestelde saldi: het niet-beheersbare saldo ten gevolge van de indexeringsverschillen die voortvloeien uit de berekening van de plafondwaarden en het saldo op de beheersbare kosten die het resultaat zijn van het verschil tussen de *incentive* plafondwaarde en de vastgestelde kosten.

Figuur 12: mechanisme van de incentive regulation op beheersbare kosten

Aangezien VIVAQUA niet verantwoordelijk is voor het verschil in indexering van de berekening van het plafond door de tariefmethodologie, wordt het saldo van € 15.264.302 beschouwd als niet-beheersbaar en terugbetaald aan het Reguleringsfonds (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA, zie sectie 3.4.2). Een saldo op beheersbare kosten van

€ -18.418.270 wordt vastgesteld vóór de correcties zoals toegelicht in de volgende subsectie.

3.3.5 Saldo op beheersbare kosten na correcties

Het saldo van de beheersbare kosten 2023 zoals voorgesteld in Tabel 16 moet nog worden gecorrigeerd met de verwerping op onredelijke beheersbare kosten die BRUGEL toepast op het boekjaar 2023, voor een bedrag van € 4.287.104 (zie sectie 3.1). **Bijgevolg is het door BRUGEL voor 2023 goedgekeurde saldo op beheersbare kosten gelijk aan € -22.705.374³⁷.**

Doordat het saldo op de beheersbare kosten 2023 van € -22.705.374 hoger is dan 5% van de plafondwaarde van de BK (€ 255.172.589), zal het als volgt worden geboekt:

³⁷ € -22.705.374 = € -18.418.270 - € 4.287.104

- Voor de helft van 5% van de plafondwaarde, d.w.z. € **-3.379.315**, in het boekhoudkundig resultaat van VIVAQUA als winst;
- Voor het saldo, d.w.z. € -16.126.660 voor het Tariefreguleringsfonds als schuld van VIVAQUA ten opzichte van de gebruiker. Deze boeking in het Reguleringsfonds houdt rekening met een correctie³⁸ van een ongewenst randeffect dat zowel VIVAQUA als BRUGEL niet hebben gewild noch verwacht, in verband met de niet-boekhoudkundige BKZEF van de lekkages volgens dezelfde methodologie als toegepast in het kader van de beslissing ex post 2022.

Anderzijds kan VIVAQUA, zoals gezegd in subsectie 3.4.5, een bijkomend bedrag van € -2.507.203 opnemen in haar boekhoudkundig resultaat als winst als gevolg van de verhoging van de plafondwaarde op niet-invorderbare facturen voor 2022 (zie sectie 3.1).

3.4 Niet-beheersbare saldi

3.4.1 Saldo van de niet-beheersbare kosten

De significante wijzigingen in de boekhoudkundige niet-beheersbare kosten werden geanalyseerd in subsectie 2.2.3. De significante ontwikkelingen van de drie niet-boekhoudkundige niet-beheersbare kosten werden van hun kant geanalyseerd in sectie 2.3.7 (voor de BM), 2.3.8 (voor de TFM) en sectie 4.5 (voor de innovatieve projecten). De saldi van niet-beheersbare kosten als gevolg van deze wijzigingen zijn samengevat in Tabel 17 hieronder:

	Begroting 2023	Gerealiseerd in 2023	Saldo
Personeelskosten - pensioenen	21.444.066	26.844.667	5.400.601
Lasten inzake leningen	22.252.869	28.700.421	6.447.552
Anticiperen op indexeringsafwijkingen van het	15.657.557	0	-15.657.557
Anticipatie op NBK-afwijkingen	6.653.773	0	-6.653.773
Marge voor de naleving van de EIB-	4.393.077	0	-4.393.077
Overige boekhoudkundige NBK	127.199.034	123.893.613	-3.305.421
TOTAAL boekhoudkundige NBK	197.600.376	179.438.701	-18.161.675
Billijke marge	1.863.671	3.237.526	1.373.855
Toegelaten financieringsmarge	21.567.726	21.567.726	0
Innovatie	500.000	0	-500.000
TOTAAL NBK	221.531.774	204.243.93	-17.287.820

Tabel 17: Saldo van de niet-beheersbare kosten

Het saldo op niet-beheersbare kosten bedraagt € **-17.287.820** voor het boekjaar 2023 (wat een schuld van VIVAQUA ten opzichte van de gebruiker oplevert ten bedrage van € 17.287.820).

³⁸ Namelijk een correctie van de helft van de kosten ex post van de lekkages (€ 398.799 / 2 = € 199.399).

3.4.2 Saldo van de indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK

Zoals wordt uitgelegd in rubriek 3.3, worden de verschillen tussen de gebudgetteerde beheersbare kosten en de plafondwaarden van de beheersbare kosten als niet-beheersbaar beschouwd. Ze vloeien immers voort uit de variatie tussen de gerealiseerde inflatie en de voorziene inflatie en uit de evolutie van de exogene variabelen voor de variabele BKZEF, twee effecten waarvoor VIVAQUA niet wordt geresponsabiliseerd door de tariefmethodologie.

Het niet-beheersbare saldo dat voortvloeit uit de berekening van de *incentive* plafondwaarde op beheersbare kosten, bedraagt voor boekjaar 2023 € 15.264.302 (schuld van de gebruiker tegenover VIVAQUA) en de berekening ervan wordt samengevat in Tabel 18.

	Saldo
Vershil indexerling BKMEF	€ 15.001.344
Vershil indexerling variabele BKZEF	€ -1.067.998
Vershil indexerling specifieke BKZEF	€ 1.330.956
TOTAAL	€ 15.264.302

Tabel 18: Saldo indexeringsverschillen van de berekening van de plafondwaarde van de BK

3.4.3 Saldo van de variaties van de opbrengsten

Zoals op een gedetailleerde manier wordt beschreven in rubriek 2.4, heeft VIVAQUA in 2023 opbrengsten van meerdere soorten geïnd. De variatie tussen de in 2023 gerealiseerde opbrengsten en degene die ex ante waren gepland voor hetzelfde jaar, vormt niet-beheersbare saldi, die in Tabel 19 worden vermeld. Merk op dat de opbrengsten per definitie een omgekeerd teken hebben ten opzichte van de lasten.

	Begroting	Gerealiseerd	Saldo
Periodiek tarief	- 291.215.251	- 291.682.863	- 467.613
Aanverwante	- 44.320.209	- 48.219.222	- 3.899.013
Subsidies	- 10.575.144	- 5.736.010	273.812
Andere opbrengsten		- 5.112.946	
TOTAAL	- 346.110.604	- 350.751.042	- 4.640.438

Tabel 19: Niet-beheersbaar saldo van de variatie van de opbrengsten

Het niet-beheersbare saldo van de variatie van de opbrengsten bedraagt € -4.640.438 voor het boekjaar 2023 (wat een schuld oplevert van VIVAQUA ten opzichte van de gebruiker ten bedrage van € 4.640.438).

3.4.4 Saldo variatie CAPEX

Aangezien de begrote geproduceerde vaste activa ex ante uit de gereguleerde totale kosten werden gehaald om de kosten van de toegestane inkomsten te verkrijgen, moet dezelfde handeling ex post verricht worden.

Begrote CAPEX 2023	Gerealiseerde CAPEX	Saldo CAPEX
- 114.648.083	- 101.365.005	13.283.078

Tabel 20: Saldo variatie CAPEX

Dit resulteert in een saldo van € 13.090.389 (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA van € 13.283.078).

3.4.5 Correcties van de niet-beheersbare saldi 2022

Correctie TFM ex post 2022

Zoals uitgelegd in sectie 2.3.8, impliceren de richtsnoeren die BRUGEL in overleg met VIVAQUA heeft vastgesteld³⁹ voor de waarde ex post TFM een correctie van de waarde ex post die voor het boekjaar 2022 is toegewezen aan de TFM. Deze correctie is vermeld in Tabel 21 en doet een niet-beheersbaar saldo van € -9.166.705 (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker van € 9.166.705) ontstaan in het huidige boekjaar 2023.

TFM ex post 2022	€ 25.403.842
TFM ex post 2022 gecorrigeerd ⁴⁰	€ 16.237.137
Saldo	€ - 9.166.705

Tabel 21: Correctie TFM ex post 2022

Correctie afschrijving TFM 2022

Zoals gezegd in subsectie 3.2.1, bepalen de richtsnoeren die BRUGEL en VIVAQUA in samenspraak hebben vastgesteld wat betreft de verwerking ex post van de TFM, dat de verwerping van de afschrijving ervan wordt verricht op basis van een percentage van 1,5%. Daar er een verschillend percentage werd gebruikt in de beslissing ex post 2022, moet er in het huidige boekjaar een correctie van € 651.158 worden toegepast via een niet-beheersbaar saldo (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA van € 651.158).

TFM ex post 2022 (vóór correctie)	€ 25.403.842
Afschrijving ex post 2022 van de TFM	€ 894.715
TFM ex post 2022 (na correctie)	€ 16.237.137
Afschrijving ex post 2022 van de gecorrigeerde TFM (met percentage van 1,5%)	€ 243.557
Correctie aan te brengen aan de te verwerpen afschrijving TFM 2022	€ 651.158

Tabel 22: correctie te verwerpen afschrijving TFM 2022

Correctie Plafond niet-invorderbare BKZEF

Zoals gezegd in 3.1, gaat BRUGEL ermee akkoord om het redelijke percentage aan onbetaalde facturen van 4% toe te passen op de hele periode 2022-2026 in het kader van de berekening van het *incentive*-plafond van de niet-invorderbare BKZEF. Daar dit plafond was berekend met een percentage van 1,5% in de controle ex post 2022, is een correctie op het niet-beheersbare saldo voor indexatie van het plafond van de BK 2022 vereist⁴¹.

³⁹ Zoals bepaald in de beslissing ex post 2022.

⁴⁰ TFM ex post 2022 gecorrigeerd = TFM begroot voor 2022

⁴¹ Mogelijkheid herzien door sectie 6 "algemene reserves" van de beslissing ex post 2022.

Verbruik gefactureerd aan de abonnees 2022	€ 200.576.226
Plafond niet-invorderbare BKZEF 2022 met percentage 1,5%	€ 3.008.643
Plafond niet-invorderbare BKZEF met percentage 4%	€ 8.023.049
Aan te brengen correctie	€ 5.014.406

Tabel 23: correctie indexatie van het plafond van de niet-invorderbare facturen 2022

Daaruit volgt een niet-beheersbaar saldo van € 5.014.406 (schuld van de gebruikers aan VIVAQUA van € 5.014.406).

Correctie quotiteit van de beheersbare saldi 2022 te bestemmen voor het Reguleringsfonds

Een tweede gevolg van de verhoging van het plafond van de niet-invorderbare facturen met toepassing van een percentage onbetaalde facturen van 4% in plaats van 1,5%, is een stijging van het beheersbare saldo 2022. Bijgevolg moet er een grotere quotiteit worden gestort in het Reguleringsfonds en moet een correctie van € -2.507.203 worden verricht als niet-beheersbaar saldo.

	Plafond van 1,5%	Plafond van 4%	Vershil
Gerealiseerde BK 2022	€ 244.618.692	€ 244.618.692	€ 0
Plafond BK	€ 252.012.173	€ 257.026.579 ⁴²	€ 5.014.406
Beheersbaar saldo ⁴³	€ -7.393.481	€ -12.407.887	€ -5.014.406
Quotiteit van het beheersbare saldo 2022 te bestemmen voor het Reguleringsfonds⁴⁴	€ -3.696.741	€ -6.203.944	€ -2.507.203

Tabel 24: correctie van de quotiteit van het beheersbare saldo 2022 te bestemmen voor het Reguleringsfonds

Correctie subsidie 2022

Zoals gezegd in subsectie 2.4.2, had BRUGEL in haar beslissing ex post 2022 aangegeven dat de regulatoire verwerking van de subsidies coherent moet zijn gedurende de hele regulatoire periode 2022-2026. Daar VIVAQUA ervoor kiest de saldi te bestemmen volgens het jaar van boeking van de subsidie (bv. in het boekjaar 2024 voor de uitzonderlijke subsidie die in 2023 werd toegekend), moet de subsidie van € 3,1 miljoen die in 2022 werd geboekt maar niet werd opgenomen in de saldi die in de beslissing ex post 2022 werden vastgesteld, voortaan wel degelijk worden geboekt.

⁴² Verkregen door toevoeging van de correctie van € 5.014.406 van Tabel 23 aan het plafond dat in 2022 werd berekend met het percentage van 1,5%

⁴³ Verschil tussen de gerealiseerde BK en het plafond BK

⁴⁴ Bij toepassing van het mechanisme van de incentive-tunnel. In beide gevallen (met plafond van 1,5% en van 4%) is de quotiteit eenvoudigweg gelijk aan de helft van het saldo, daar dit laatste minder dan 5% van het plafond in absolute waarde bedraagt.

Deze correctie impliceert een saldo van € -3.100.000 (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker van € 3.100.000).

Samenvatting van de op de niet-beheersbare saldi 2022 doorgevoerde correcties

De correcties op niet-beheersbare saldi 2022 bedragen in totaal € -9.108.344 (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker van € 9.108.344).

Correctie TFM ex post 2022	€ -9.166.705
Correctie afschrijving TFM 2022	€ 651.158
Correctie indexatie plafond niet-invorderbare facturen 2022	€ 5.014.406
Correctie quotiteit beheersbaar saldo 2022 bestemd voor het Reguleringsfonds	€ -2.507.203
Correctie subsidies 2022	€ -3.100.000
TOTAAL	€ -9.108.344

Tabel 25: samenvatting correcties op niet-beheersbare saldi 2022

3.4.6 Totaal goedgekeurd niet-beheersbaar saldo

Na samenvoeging van de saldi die werden berekend in de secties 3.4.1 tot 3.4.4 en inaanmerkingneming van de in sectie 3.1 en 3.2 gerechtvaardigde verwerpingen, blijft er een niet-beheersbaar saldo van € - **11.122.961** over voor het boekjaar 2023 (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA). Dit totale niet-beheersbare saldo wordt teruggestort in het Reguleringsfonds (schuld van VIVAQUA aan de gebruiker van € 11.122.961).

Saldo NBK	- 17.287.820
Saldo indexeringsverschil BK	€ 15.264.302
Saldo variatie opbrengsten	€ -4.640.438
Saldo variatie CAPEX	€ 13.283.078
Methodologische afwijzingen	€ -577.868 ⁴⁵
Verwerpingen onredelijke NBK	€ -8.055.872
Correcties niet-beheersbare saldi 2022	€ -9.108.344
TOTAAL niet-beheersbare saldi	€ -11.122.9618

Tabel 26: Totaal van de niet-beheersbare saldi

⁴⁵ € -567.073 als verwerping van de afschrijving TFM en € -10.795 als toegelaten maar niet gefactureerd verbruik (zie sectie 3.2).

3.5 Tariefreguleringsfonds

Het Tariefreguleringsfonds had een initieel bedrag van € +6.603.967 op 01/01/2023 (schuld van de gebruiker aan VIVAQUA van € 6.603.967), als gevolg van de beslissing ex post 2022.

Ex post worden twee bedragen in 2023 naar het Tariefreguleringsfonds overgedragen:

- 1) Een deel van de saldi op de beheersbare kosten, conform het incentivemechanisme dat in rubriek 3.3.4 wordt uitgelegd
- 2) Het totaal van de niet-beheersbare saldi die worden vermeld in rubriek 3.4.6.

Reguleringsfonds op 01/01/2023	€ +6.603.967
Saldo op de beheersbare kosten dat naar het Reguleringsfonds kan worden overgedragen	€ -16.126.660
Niet-beheersbare saldi	€ -11.122.961
Reguleringsfonds op 31/12/2023	€ -20.645.654

Tabel 27: Reguleringsfonds op 31/12/2023

Op 31/12/2023 vertoont het Reguleringsfonds dus een bedrag van € -20.645.654, i.e. schuld van VIVAQUA aan de gebruiker ten belope van € 20.645.654. Overeenkomstig de tariefmethodologie moet dit bedrag worden geboekt op de regularisatierekening van de balans.

4 Overige controles

4.1 Controle van de toepassing van de beslissing ex post 2022

BRUGEL stelde vast wat volgt in de jaarrekening 2023 van VIVAQUA:

"Gelet op de inwerkingtreding op 1 januari 2022 van een nieuw regulatorisch tariefkader wordt de netto cumul van de regulatorische saldi van eenzelfde tariefperiode, die door BRUGEL jaarlijks worden vastgesteld, indien hij positief is, vanaf het boekjaar 2023 vermeld onder "Rechten en verbintenissen buiten balans".

Daar BRUGEL het regulatorische saldo van het voorbije boekjaar technisch gezien nog niet kan vaststellen op het ogenblik waarop de raad van bestuur de rekeningen van dit boekjaar afsluit, zal het - voor zover VIVAQUA bij machte is het te ramen - worden geboekt bij de "Rechten en verbintenissen buiten balans", ongeacht of het positief of negatief is, in afwachting van de door BRUGEL vastgestelde definitieve berekening."

BRUGEL herinnert VIVAQUA aan punt 5.2 van de tariefmethodologie:

De bestemming van de saldi hangt af van het type saldo:

1. Het saldo "beheersbare kosten" wordt toegekend aan het boekhoudresultaat van de operator en/of aan het Tariefreguleringsfonds water volgens de principes die in deze methodologie worden gedefinieerd.

2. Het saldo "niet-beheersbare kosten" wordt overgedragen naar de regularisatierekeningen van de balans van de operator in een specifieke rubriek 'Tariefreguleringsfonds water'.

Anderzijds is BRUGEL verbaasd dat VIVAQUA geen rekening kon houden met de beslissing ex post 2022 van BRUGEL, daar die beslissing werd verleend op 19/03/2024 en dus vóór de deadline voor afsluiting van de rekeningen van 31/03/2024 zoals destijds meegedeeld door VIVAQUA.

BRUGEL eist dat VIVAQUA punt 5.2 van de tariefmethodologie in acht neemt en zal de naleving daarvan controleren in het kader van de volgende controle ex post 2024.

4.2 Controle van de rentabiliteit van de aanverwante activiteiten

De methodologie bepaalt in punt 1.1.1.3 wat volgt: "De aanverwante activiteiten moeten een balans vertonen (verschil tussen opbrengsten en kosten) die stabiel is in de tijd. (...) In het geval dat een aanverwante activiteit een negatieve balans vertoont (d.w.z. verlies oplevert), kan die als aanverwant worden aangemerkt indien de operator aantoont dat ze ten minste aan een van de volgende twee voorwaarden beantwoordt:

- De verliezen zijn lager dan de potentiële/geraamde kosten als er niets wordt gedaan; of
- De activiteit biedt sociale en/of milieuvoordelen en/of veiligheidsvoordelen die het negatieve karakter van de balans verantwoorden."

Het doel van deze subsectie is dan ook om de balans op te maken van de aanverwante activiteiten van VIVAQUA.

Zoals uitgelegd in subsectie 2.1.2 is de belangrijkste aanverwante activiteit van VIVAQUA de groothandel in water. Om redenen van commerciële vertrouwelijkheid zullen de details van het saldo van deze aanverwante activiteit hier niet worden weergegeven. BRUGEL beperkt zich ertoe te bevestigen dat het saldo niet negatief is.

Wat betreft de andere aanverwante activiteiten kon VIVAQUA enkel de kosten van sommige ervan identificeren⁴⁶. Hoewel het om een verbetering gaat ten opzichte van de controle ex post 2022, kon BRUGEL de economische balans van alle gereguleerde activiteiten niet controleren. **BRUGEL herinnert VIVAQUA aan de vraag die in de beslissing ex post 2022 werd geformuleerd, i.e. de analytische opvolging van de kosten van elke aanverwante activiteit voor de komende boekjaren.**

4.3 Controle van de activiteit 'schalenfabriek'

In het verleden heeft VIVAQUA beslist om zelf de schalen te produceren die worden gebruikt voor de renovatie van het rioleringsnet, in plaats van ze (in het buitenland) aan te kopen. BRUGEL heeft deze activiteit in haar methodologie gekwalificeerd als een rechtstreeks gereguleerde activiteit, terwijl ze een specifiek afwijzingscriterium opnam voor eventuele onredelijke kosten die uit deze activiteit zouden voortvloeien:

'2c) Ingeval de operator beslist een subactiviteit die nodig is voor de goede uitvoering van zijn openbaredienststopdracht intern uit te voeren,
i. Indien de operator een beroep zou kunnen doen op een concurrerende markt, zal het bijkomende bedrag in vergelijking met de financieel voordeligste marktprijs uit principe worden verworpen, tenzij de operator een expliciete en redelijke reden kan opgeven. Bijvoorbeeld de productie van schalen.'

VIVAQUA deelde mee dat ze in 2023 2.757 schalen (5,2 km) had geproduceerd en waardeerde deze tegen de gemiddelde marktprijs om een omzet van € 8,3 miljoen te realiseren. Dit is meer dan het bedrag van € 7,5 miljoen opgelopen kosten voor de productie zoals gerapporteerd door VIVAQUA, waarmee wordt bevestigd dat het bedrijfsresultaat batig is.

4.4 Controle van de bijdragen van VIVAQUA aan HYDRALIS

Gedwongen door de verplichting tot externalisering van zijn pensioenverplichtingen krachtens de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen, had VIVAQUA in 2009 besloten een Organisme voor de Financiering van Pensioenen (OFP) op te richten onder de naam HYDRALIS. In dit opzicht bepaalt de tariefmethodologie in haar punt 2.4.4 het volgende: "De bedragen die aan Hydralis worden betaald als onderdeel van onze wettelijke verplichtingen om ervoor te zorgen dat onze pensioenen worden gedekt, in verband met het HYDRALIS-fonds, worden geklasseerd als niet-beheersbare kosten totdat de kapitalisatiegraad van 100% en de eventueel door de FSMA opgelegde voorzieningen (buffers) zijn bereikt." We herinneren eraan dat een herstelplan bij de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (FSMA), dat deze laatste op 25 april 2023 heeft goedgekeurd, voorziet in een herstel over 15 jaar met financiering door een jaarlijkse werkgeversbijdrage van ten minste € 26.800.000, geïndexeerd, door VIVAQUA aan HYDRALIS, met de verbintenis om voortaan tot een volledige dekkingsgraad te komen in 2037. De kosten van de lasten in verband met HYDRALIS zullen dus waarschijnlijk niet-beheersbare kosten zijn tijdens de hele eerste tariefperiode 2022-2026.

In haar tariefmethodologie heeft BRUGEL het verhoogde risiconiveau willen beperken dat door de gebruiker wordt gedragen als gevolg van de strategische keuze van VIVAQUA om een OFP op te richten (het alternatief was om toe te treden tot de RSZPPO, die sindsdien is omgedoopt tot het Gesolidariseerde Pensioenfonds of 'GPF'). Als gevolg hiervan bevat punt 2.4.4.2 van de motivering van de prijsberekeningsmethode de volgende bepaling:

"In het geval van een daling van de financiële markten die een aanvullende bijdrage van VIVAQUA noodzakelijk maakt, zal die door de Regulator worden aanvaard ten belope van het bedrag dat de

---

⁴⁶ 5 op 16 aanverwante activiteiten (excl. watergroothandel).

operator gedurende de tariefperiode extra zou hebben moeten betalen als hij voor de RSZPPO had gekozen. Elk bedrag daarboven zal door de Regulator als onredelijk worden beschouwd."

Voor het boekjaar 2023 bedraagt de bijdrage van VIVAQUA aan HYDRALIS € 32.867.648. Dat is minder dan wat VIVAQUA had moeten betalen als ze voor het GPF had gekozen (€ 41.999.656⁴⁷). BRUGEL verwerpt dus geen onredelijke kosten met betrekking tot de pensioenlasten voor het boekjaar 2023.

4.5 Controle van de innovatieve projecten

VIVAQUA heeft voor 2023 geen kosten met betrekking tot een innovatief project gerapporteerd. BRUGEL stelt zich echter vragen bij het feit dat er in 2023 geen kosten worden gerapporteerd voor het innovatieve project "opsparing van lekken via satelliet" dat eerder al werd goedgekeurd en waarvoor rekening werd gehouden met jaarlijkse kosten van € 75.000 voor de periode 2023-2025. **BRUGEL vraagt bijgevolg aan VIVAQUA om haar een rapport toe te sturen met een stand van zaken van het project en de geactualiseerde verbonden gecumuleerde bedragen.**

4.6 Sociaal Waterfonds

In 1998 richtte de voormalige operator BIWD een Sociaal Fonds op om particulieren te helpen die moeite hebben om hun waterfactuur te betalen. Sindsdien heeft de KOW de principes van het Sociaal Fonds onderschreven en bepaald dat de operator een deel van zijn inkomsten uit de tarifiering van water moet reserveren voor sociale doeleinden. Deze reserve vormt het Sociaal Waterfonds en wordt door VIVAQUA betaald aan de OCMW's die het moeten gebruiken volgens de procedures die zijn vastgelegd in een regeringsbesluit. Zowel de gereserveerde bedragen⁴⁸ als de gebruiksmodaliteiten werden gewijzigd door opeenvolgende besluiten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, met als meest recente dat van 1 juni 2022 dat de volgende bepalingen bevat:

- "De operator reserveert elk jaar voor maatschappelijke doeleinden een bedrag van 0,05 euro per tijdens het voorbije boekjaar gefactureerde m³ water";
- "De operator moet een bedrag dat overeenstemt met 20% van het sociaal waterfonds reserveren voor de financiering van de ondersteuningsmaatregelen (...) Dat bedrag wordt jaarlijks betaald aan de Federatie van OCMW's, opgericht binnen de vzw Brulocalis. Het resterende deel (80%) wordt verdeeld onder de 19 Brusselse OCMW's", waarbij het besluit met name voorziet in de toewijzing van dit resterende deel door de OCMW's⁴⁹;
- De operator dient elk jaar vóór 31 maart bij de Regering een verslag in dat de besteding door elk OCMW van de voor maatschappelijke doeleinden bestemde bedragen preciseert.

---

⁴⁷ Berekening uitgevoerd door Nexyan, de actuariële consultant van Hydralis. De details van de berekening werden overgemaakt aan BRUGEL.

⁴⁸ Aanvankelijk € 0,01/m³ volgens het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 28 februari 2008, vervolgens € 0,03/m³ volgens het besluit van 14 juli 2011 en ten slotte € 0,05/m³ van het voorgaande jaar volgens het besluit van 13 juni 2022.

⁴⁹ Zie artikel 7 van hoofdstuk 3 van het besluit van de BHR van 1 juni 2022 voor meer informatie.

Daar de gefactureerde volumes in 2022 gelijk zijn aan 47.090.779 m³⁵⁰, wordt het door VIVAQUA gereserveerde bedrag voor het Sociaal Waterfonds verkregen door deze volumes met € 0,05 te vermenigvuldigen. Voor 2023 werden er dus kosten ten belope van € 2.354.540 geboekt.

BRUGEL heeft kunnen verifiëren dat VIVAQUA in 2023 geen verslag heeft overgemaakt aan de Regering waarin het gebruik door elk OCMW van de voor maatschappelijke doeleinden toegekende bedragen wordt gespecificeerd, zoals dit ook het geval was in 2022. **Aangezien BRUGEL niet over de bevoegdheid beschikt om de OCMW's te controleren, herinnert BRUGEL VIVAQUA eraan om in de volgende boekjaren te voldoen aan haar wettelijke verplichting om verslag uit te brengen aan de Regering en nodigt ze haar uit om zich daarnaar te schikken.**

4.7 Controle van de tariefcascade

In de controle ex post 2022 van VIVAQUA had BRUGEL kunnen verifiëren dat de tariefcascade tussen VIVAQUA en HYDRIA in 2022 werd verstoord door de factureringsproblemen van VIVAQUA en dat er als gevolg daarvan overeenkomsten inzake kasmiddelen en spreiding van betalingen waren gesloten tussen de partijen. Anderzijds heeft BRUGEL vastgesteld dat de methodologie en de KOW niet in acht werden genomen wat betreft de basis voor berekening van de regularisatiefactuur tussen beide entiteiten, daar de gefactureerde volumes en niet de verdeelde volumes werden gebruikt bij de berekening.

Voor het boekjaar 2023 heeft VIVAQUA haar maandelijks voorschotten aan HYDRIA betaald binnen de vastgestelde termijnen en verrichten beide entiteiten de jaarlijkse regularisatie voortaan op basis van de geleverde volumes. Op basis van de bij de operatoren verzamelde antwoorden stelt BRUGEL dus vast dat de tariefcascade in 2023 haar normale verloop heeft gekend, met uitzondering van de vergoedingen die VIVAQUA aan HYDRIA heeft betaald als gevolg van de problemen die zich in 2022 hebben voorgedaan en die BRUGEL verwerpt in het kader van de huidige controle ex post (zie sectie 3.1).

4.8 Verbonden ondernemingen of ondernemingen met een deelnemingsverhouding

VIVAQUA bezit bijna 100% van de naamloze vennootschap (nv) des Mines de Pyrites de Vedrin. De enige activa van deze onderneming is een voormalige pyrietmijn, die nu een van de belangrijkste winningsgebieden van VIVAQUA is. Volgens de wet op de mijnbouwconcessies kan deze juridische structuur niet worden opgeheven door fusie (absorptie) met VIVAQUA.

BRUGEL zal bij latere controles ex post de mogelijkheid analyseren om het resultaat van deze nv op te nemen in de regulatoire saldi van VIVAQUA.

Evenzo zal moeten worden bepaald of de investeringen in dit winningsgebied ook op de balans van deze onderneming moeten worden geboekt. Latere controles ex post zullen dus moeten nagaan of deze bedragen moeten worden opgenomen in de investeringsbedragen die op de balans van VIVAQUA worden vermeld teneinde over een relevante vergelijkingsbasis te beschikken ten opzichte van het MIP (dat neutraal is wat de juridische entiteit betreft die de investeringen registreert).

---

⁵⁰ Dit volume is een stuk lager dan de prognose van 60 miljoen m³, als gevolg van de factureringsproblemen waarmee VIVAQUA in 2022 te maken heeft gekregen.

5 Beslissingen

Gezien de ordonnantie van 20 oktober 2006 tot vaststelling van een kader voor het waterbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gezien de ordonnantie van 17 januari 2022 tot wijziging van de ordonnantie van 20 oktober 2006;

Gezien de tariefmethodologie die van toepassing is op de wateroperator VIVAQUA die actief is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;

Gezien het jaarverslag van VIVAQUA met betrekking tot het exploitatieresultaat voor 2023 dat op 28 juni 2024 naar BRUGEL werd gestuurd;

Gezien de analyse van de regulatoire saldi, zoals gerapporteerd door VIVAQUA, uitgevoerd door BRUGEL;

Gezien de e-mailberichten van 17 juli, 18 november en 13 december 2024 van BRUGEL betreffende verzoeken om aanvullende informatie;

Gezien de antwoorden van VIVAQUA (op de vragen om aanvullende informatie vanwege BRUGEL), toegestuurd op 16 september, 15 oktober, 6 december en 23 december 2024, alsook van 3 januari, 7 januari en 9 januari 2025 november, 4 december en 14 december 2023);

Heeft de raad van bestuur van BRUGEL beslist:

- a) De regulatoire saldi zoals gepresenteerd in de initiële verslagen van VIVAQUA te verwerpen;
- b) De gecorrigeerde regulatoire saldi gepresenteerd in de punten 3.3.5 en 3.4.6 van dit document te aanvaarden, op voorwaarde dat VIVAQUA de aangebrachte correcties in het boekjaar 2024 boekt;

Anderzijds, wat betreft de niet-invorderbare facturen, vraagt BRUGEL aan VIVAQUA:

- om in de toekomstige controles ex post de bedragen die tijdens het boekjaar overgaan naar de niet-invorderbare facturen uit te splitsen per uitgiftejaar van de betrokken facturen, ter gelegenheid van de indiening van het jaarverslag zoals bedoeld in punt 7.2 van de tariefmethodologie;
- een nauwkeurige regel vast te stellen om de onbetaalde facturen op boekhoudkundig vlak om te zetten in niet-invorderbare schuldvorderingen, met naleving van de beste praktijken;
- over te gaan tot een ononderbroken procedure van invordering met inachtneming van de beste praktijken;
- de genoemde invorderingsprocedure en regels voor boekhoudkundige overgang ten laatste op 24 juni 2025 voor te stellen aan BRUGEL.

Bovendien vraagt BRUGEL aan VIVAQUA:

- om de kosten van elke aanverwante activiteit voor de komende boekjaren analytisch op te volgen;
- om punt 5.2 van de tariefmethodologie in acht te nemen wat betreft de boeking van de regulatoire saldi;
- om haar een verslag toe te sturen betreffende het innovatieve project "opsporing van lekken via satelliet" en van de verbonden geactualiseerde cumulatieve bedragen;
- om zo snel mogelijk een analytische opvolging van de niet-periodieke tarieven te implementeren.

Bij haar controle ex post van de rekeningen van VIVAQUA voor 2024 zal BRUGEL erop toezien dat VIVAQUA deze beslissing naleeft.

6 Algemeen voorbehoud

BRUGEL heeft deze beslissing goedgekeurd en haar mening gegeven over de regulatoire saldi van VIVAQUA voor 2023 op basis van alle informatie die haar ter beschikking werd gesteld.

Indien bij latere controles zou blijken dat de informatie foutief is (al dan niet in het voordeel van VIVAQUA) en eventueel moet worden aangepast, kan BRUGEL haar beslissing herzien.

BRUGEL behoudt zich het recht voor nog verantwoordingselementen met betrekking tot het redelijke karakter van bepaalde elementen van de totale inkomsten in de loop van de volgende jaren te vragen en te onderzoeken.

VIVAQUA wordt verzocht om BRUGEL binnen 10 dagen na de kennisgeving van deze beslissing op de hoogte te brengen van eventuele opmerkingen, materiële en/of berekeningsfouten die deze beslissing zou kunnen bevatten.

7 Beroep

Deze beslissing kan het voorwerp uitmaken van een beroep voor het Marktenhof van Brussel conform artikel 39/4 § 1 van de kaderordonnantie water: 'Tegen de tariefbeslissingen die Brugel neemt op basis van afdeling VIII kan een beroep worden ingesteld bij het Marktenhof, zetelend in kort geding'.

De termijn daarvoor bedraagt '30 dagen vanaf de kennisgeving van de beslissing of, voor de betrokken personen aan wie de beslissing niet werd bekendgemaakt, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de publicatie van de beslissing of, indien ze niet werd gepubliceerd, binnen een termijn van dertig dagen vanaf de kennisname ervan' overeenkomstig artikel 29quater § 2 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt.

Deze beslissing kan het voorwerp uitmaken van een klacht tot heroverweging bij BRUGEL binnen een termijn van 2 maanden na publicatie ervan in overeenstemming met artikel 30decies van de elektriciteitsordonnantie. Deze klacht heeft geen opschortende werking. In geval van een klacht tot heroverweging in overeenstemming met artikel 30decies wordt deze termijn van 30 dagen opgeschort tot de mededeling van de beslissing over de klacht door BRUGEL, of bij ontstentenis van een beslissing door BRUGEL, tot het verstrijken van de in artikel 30decies, § 2, bedoelde termijn.

8 Bijlagen

- Vertrouwelijke bijlage voor motivering van de verwerpingen (niet gepubliceerd)
- Studie van SIA Partners: "Analyse van de onbetaalde en niet-invorderbare facturen van VIVAQUA"

* *

*